

USTAWA

z dnia 2016 r.

o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności

Art. 1. Ustawa określa organizację, tryb działania oraz zasady funkcjonowania Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności.

Art. 2. 1. Tworzy się Państwową Inspekcję Bezpieczeństwa Żywności, zwaną dalej „Inspekcją”.

2. Inspekcja podlega ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa.

Art. 3. 1. Do zadań Inspekcji należą sprawy dotyczące:

- 1) bezpieczeństwa żywności;
- 2) nadzoru nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych;
- 3) ochrony zwierząt i ochrony zdrowia zwierząt;
- 4) zwalczania chorób zakaźnych zwierząt;
- 5) weterynaryjnej kontroli zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych;
- 6) wytwarzania i stosowania pasz i pasz leczniczych;
- 7) stosowania produktów leczniczych weterynaryjnych i obrotu tymi produktami;
- 8) nadzoru nad identyfikacją i rejestracją zwierząt;
- 9) nadzoru nad zdrowiem roślin;
- 10) nadzoru nad zapobieganiem zagrożeniom związanym z obrotem i stosowaniem środków ochrony roślin;
- 11) nadzoru nad wytwarzaniem, oceną i stosowaniem materiału siewnego oraz obrotu tym materiałem;
- 12) nadzoru nad stosowaniem nawozów, obrotem nawozami i stosowaniem środków wspomagających uprawę roślin;
- 13) nadzoru nad rolnictwem ekologicznym;
- 14) nadzoru nad stosowaniem produktów biobójczych przy produkcji żywności;
- 15) kontroli w zakresie żywności genetycznie zmodyfikowanej oraz identyfikacji i transgranicznego przemieszczania organizmów genetycznie zmodyfikowanych stosowanych w żywności.

2. Szczegółowe zadania Inspekcji w zakresie spraw określonych w ust. 1, a także

sposób ich wykonywania regulują przepisy odrębne.

3. Inspekcja wykonuje również zadania nieobjęte zakresem spraw określonych w ust. 1, jeżeli przepisy odrębne tak stanowią.

Art. 4. 1. Inspekcja przeprowadza badania laboratoryjne w zakresie realizowanych przez nią zadań.

2. Badania laboratoryjne przeprowadzają:

- 1) laboratoria Inspekcji;
- 2) krajowe laboratoria referencyjne w rozumieniu przepisów Unii Europejskiej.

3. W przypadkach, gdy laboratoria Inspekcji nie prowadzą określonych badań laboratoryjnych, badania takie mogą, na podstawie decyzji właściwego organu Inspekcji, przeprowadzać inne laboratoria.

4. W celu realizacji zadań Inspekcji, badania laboratoryjne mogą, na podstawie decyzji właściwego organu Inspekcji, przeprowadzać inne, niż wymienione w ust. 2 pkt 1, laboratoria, jeżeli jest to uzasadnione przyczynami organizacyjnymi lub finansowymi.

5. Krajowe laboratoria referencyjne sprawują nadzór nad jakością badań wykonywanych w laboratoriach, o których mowa w ust. 2 pkt 1, ust. 3 i 4.

6. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) organizację laboratoriów, o których mowa w ust. 2 pkt 1,
 - 2) wykaz laboratoriów referencyjnych, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i zakres wykonywanych przez nie badań,
 - 3) warunki jakie powinny spełniać laboratoria wymienione w ust. 3 i 4
- mając na względzie właściwe przepisy Unii Europejskiej oraz potrzebę zapewnienia rzetelności badań związanych z wykonywaniem zadań Inspekcji.

Art. 5. Organami Inspekcji są:

- 1) Główny Inspektor Bezpieczeństwa Żywności, zwany dalej „Głównym Inspektorem”;
- 2) wojewódzki inspektor bezpieczeństwa żywności, zwany dalej „wojewódzkim inspektorem”;
- 3) powiatowy inspektor bezpieczeństwa żywności, zwany dalej „powiatowym inspektorem”;
- 4) graniczny inspektor bezpieczeństwa żywności, zwany dalej „granicznym inspektorem”.

Art. 6. 1. Inspekcją kieruje Główny Inspektor będący centralnym organem administracji rządowej podległym ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa.

2. Głównego Inspektora powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw rolnictwa.

Art. 7. 1. Główny Inspektor kieruje Inspekcją przy pomocy zastępców Głównego Inspektora, powoływanych i odwoływanych, na jego wniosek, przez ministra właściwego do spraw rolnictwa.

2. Głównym Inspektorem oraz jego zastępcą może być osoba, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;
- 2) jest obywatelem polskim;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) nie była karana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) posiada co najmniej pięcioletni staż pracy, w tym co najmniej trzyletni staż pracy na stanowisku kierowniczym.

3. Zastępcy Głównego Inspektora powinni spełniać, oprócz warunków określonych w ust. 2, również inne wymagania, jeżeli z przepisów Unii Europejskiej lub przepisów krajowych, lub umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną wynika obowiązek posiadania określonych kwalifikacji lub uprawnień w dziedzinach przez nich nadzorowanych.

4. Powołanie na stanowisko Głównego Inspektora i jego zastępcy jest równoznaczne z nawiązaniem stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy.

Art. 8. 1. Główny Inspektor wykonuje swoje zadania przy pomocy Głównego Inspektoratu Bezpieczeństwa Żywności, zwanego dalej „Głównym Inspektoratem”.

2. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze zarządzenia, statut Głównego Inspektoratu.

3. Statut Głównego Inspektoratu określa w szczególności organizację Głównego Inspektoratu, w tym rodzaje komórek organizacyjnych wchodzących w jego skład.

Art. 9. 1. Do zadań Głównego Inspektora należy:

- 1) ustalanie ogólnych kierunków działania Inspekcji i wydawanie instrukcji określających sposób jej postępowania w zakresie realizacji zadań Inspekcji;
- 2) wydawanie wytycznych i poleceń określających sposób postępowania innych organów Inspekcji, w tym w zakresie stosowania przepisów Unii Europejskiej lub

- sposobu realizacji celów w nich wyrażonych;
- 3) nadawanie statutów wojewódzkim, powiatowym i granicznym inspektoratom bezpieczeństwa żywności;
 - 4) dokonywanie oceny i analiz sytuacji w obszarach objętych zakresem działania Inspekcji;
 - 5) kontrolowanie i koordynowanie wykonywania zadań przez wojewódzkich inspektorów, powiatowych inspektorów i granicznych inspektorów;
 - 6) określanie sposobów współdziałania Inspekcji z innymi organami administracji publicznej w zakresie realizacji jej zadań;
 - 7) prowadzenie punktów kontaktowych w ramach uczestnictwa w ponadnarodowych systemach, instytucjach i organizacjach realizujących cele i zadania objęte zakresem działania Inspekcji;
 - 8) współpraca lub uczestnictwo w pracach międzynarodowych organizacji, komitetów i grup roboczych w zakresie zadań realizowanych przez Inspekcję;
 - 9) uzgadnianie z właściwymi organami innych państw warunków eksportu żywności, zwierząt, roślin i pasz;
 - 10) nadzór nad laboratoriami Inspekcji;
 - 11) nadzór nad działaniem systemów informatycznych utworzonych i użytkowanych przez Inspekcję;
 - 12) reprezentowanie Inspekcji na zewnątrz;
 - 13) inicjowanie i organizowanie szkoleń oraz doskonalenia zawodowego pracowników Inspekcji;
 - 14) wykonywanie innych zadań określonych w przepisach odrębnych.

2. Główny Inspektor może powoływać rady i zespoły o charakterze opiniodawczo-doradczym w sprawach należących do zadań Inspekcji.

3. Główny Inspektor składa, do 31 maja, ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa sprawozdanie z realizacji zadań Inspekcji w roku ubiegłym.

Art. 10. 1. Tworzy się Narodową Radę Naukową Bezpieczeństwa Żywności, zwaną dalej „Radą”.

2. Do zadań Rady należy:

- 1) opracowywanie podstaw naukowych i założeń analizy ryzyka w zakresie działania Inspekcji;
- 2) opiniowanie wieloletnich planów kontroli, z uwzględnieniem możliwości kadrowych Inspekcji oraz potencjału badawczego laboratoriów;

3) opiniowanie projektów wieloletnich programów badawczych instytutów prowadzących działalność naukową w zakresie związanym z zadaniami Inspekcji;

4) opracowywanie stanowisk oraz opinii naukowych w sprawach dotyczących działalności Inspekcji, przedstawianych przez Głównego Inspektora.

3. Rada liczy 20 członków.

4. Kadencja Rady trwa 4 lata.

5. Członków Rady powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów, spośród osób posiadających tytuł naukowy w stopniu co najmniej doktora, wyróżniających się wiedzą oraz doświadczeniem zawodowym w dziedzinie spraw należących do zadań Inspekcji, na wniosek:

1) ministra właściwego do spraw rolnictwa - 7 członków;

2) ministra właściwego do spraw zdrowia – 7 członków;

3) ministra właściwego do spraw gospodarki – 1 członka;

4) ministra właściwego do spraw środowiska – 1 członka;

5) ministra właściwego do spraw rybołówstwa – 1 członka;

6) ministra właściwego do spraw wewnętrznych – 1 członka;

7) ministra właściwego do spraw obrony narodowej – 1 członka;

8) ministra właściwego do spraw rozwoju – 1 członka.

6. Członkowie Rady wybierają ze składu Rady przewodniczącego i sekretarza.

7. Przewodniczący Rady może zapraszać na jej posiedzenia osoby niebędące członkami Rady, posiadające wiedzę lub doświadczenie zawodowe w dziedzinie spraw należących do zadań Inspekcji.

8. Rada działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu. Regulamin Rady zatwierdza Główny Inspektor.

9. Przewodniczący Rady składa Prezesowi Rady Ministrów, do 31 maja, roczne sprawozdanie ze swojej działalności za rok poprzedni.

10. Członkom Rady przysługuje zwrot kosztów przejazdu i zakwaterowania oraz diety na warunkach stosowanych przy podróżach służbowych pracowników zatrudnionych w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej i określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy.

11. Koszty obsługi administracyjno-biurowej Rady oraz zwroty kosztów i diet, o których mowa w ust. 10, są pokrywane z budżetu państwa, ze środków będących w dyspozycji Głównego Inspektora.

Art. 11. 1. Wojewódzki inspektor podlega Głównemu Inspektorowi.

2. Wojewódzkiego inspektora powołuje i odwołuje Główny Inspektor.

3. Wojewódzkim inspektorem może być osoba, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;
- 2) jest obywatelem polskim;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) nie była karana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) posiada co najmniej czteroletni staż pracy, w tym co najmniej dwuletni staż pracy na stanowisku kierowniczym.

4. Wojewódzki inspektor wykonuje swoje zadania przy pomocy wojewódzkiego inspektoratu bezpieczeństwa żywności, zwanego dalej „wojewódzkim inspektoratem”.

5. Wojewódzki inspektor kieruje wojewódzkim inspektoratem przy pomocy zastępców wojewódzkiego inspektora, powoływanych i odwoływanych, na jego wniosek, przez Głównego Inspektora spośród osób spełniających wymagania, o których mowa w ust. 3.

6. Do zastępców wojewódzkiego inspektora stosuje się odpowiednio art. 7 ust. 3.

7. Powołanie na stanowisko wojewódzkiego inspektora i jego zastępcy jest równoznaczne z nawiązaniem stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy.

8. Wojewódzki inspektor:

- 1) ustala kierunki działania i wydaje instrukcje, określające sposób postępowania powiatowych inspektorów na obszarze województwa oraz kontroluje sposób wykonywania przez nich zadań Inspekcji;
- 2) dokonuje oceny i analizy sytuacji w sprawach objętych zakresem działania Inspekcji, na terytorium swojej właściwości;
- 3) nadzoruje, na obszarze województwa, działanie systemów informatycznych utworzonych i użytkowanych przez Inspekcję;
- 4) nadzoruje, na obszarze województwa, pracę laboratoriów Inspekcji;
- 5) wykonuje inne zadania określone w przepisach odrębnych.

Art. 12. 1. Powiatowy inspektor podlega wojewódzkiemu inspektorowi.

2. Powiatowy inspektor należy do wyższych stanowisk w służbie cywilnej.

3. Powiatowy inspektor wykonuje swoje zadania przy pomocy powiatowego

inspektoratu bezpieczeństwa żywności, zwanego dalej „powiatowym inspektoratem”.

4. Powiatowy inspektor kieruje powiatowym inspektoratem przy pomocy zastępców powiatowego inspektora.

5. Zastępcy powiatowego inspektora należą do wyższych stanowisk w służbie cywilnej.

6. Do powiatowego inspektora lub zastępców powiatowego inspektora, poza wymaganiami określonymi w przepisach o służbie cywilnej, stosuje się odpowiednio art. 7 ust. 3.

7. Powołanie na stanowisko powiatowego inspektora i jego zastępcy jest równoznaczne z nawiązaniem stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy.

Art. 13. 1. Graniczny inspektor podlega Głównemu Inspektorowi.

2. Graniczny inspektor należy do wyższych stanowisk w służbie cywilnej.

3. Graniczny inspektor wykonuje swoje zadania przy pomocy granicznego inspektoratu bezpieczeństwa żywności, zwanego dalej „granicznym inspektoratem”. W ramach granicznego inspektoratu funkcjonują graniczne posterunki kontroli, zatwierdzone na podstawie przepisów odrębnych.

4. Graniczny inspektor kieruje granicznym inspektoratem przy pomocy zastępcy granicznego inspektora.

5. Zastępca granicznego inspektora należy do wyższych stanowisk w służbie cywilnej.

6. Do granicznego inspektora lub zastępcy granicznego inspektora, poza wymaganiami określonymi w przepisach o służbie cywilnej, stosuje się odpowiednio art. 7 ust. 3.

7. Powołanie na stanowisko granicznego inspektora i jego zastępcy jest równoznaczne z nawiązaniem stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy.

Art. 14. 1. Zadania organów Inspekcji wykonują:

- 1) osoby zatrudnione w Inspekcji;
- 2) lekarze weterynarii albo inne osoby, wyznaczeni do wykonywania określonych czynności na zasadach określonych w przepisach odrębnych;
- 3) osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, upoważnione przez organy inspekcji do określonych działań na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, wykonują powierzone czynności pod nadzorem i w imieniu organów Inspekcji.

3. Lekarze weterynarii zatrudnieni w jednostkach organizacyjnych Inspekcji oraz lekarze weterynarii, o których mowa w ust. 1 pkt 2, są urzędowymi lekarzami weterynarii.

4. Zadania i czynności zatwierdzonego lekarza weterynarii w rozumieniu przepisów Unii Europejskiej określone w przepisach odrębnych wykonuje urzędowy lekarz weterynarii.

5. Główny Inspektor może skierować osobę zatrudnioną w Inspekcji do wykonywania zadań w innym wojewódzkim inspektoracie, powiatowym inspektoracie albo granicznym inspektoracie, jeżeli jest to uzasadnione przyczynami organizacyjnymi lub finansowymi, lub jest korzystne dla realizacji zadań Inspekcji.

Art. 15. 1. Organy Inspekcji, przy wykonywaniu swoich zadań, współpracują z właściwymi organami administracji rządowej, państwowymi jednostkami organizacyjnymi, jednostkami samorządu terytorialnego oraz organami samorządów zawodowych.

2. Właściwe służby i inspekcje współdziałają z właściwymi organami Inspekcji w zakresie wykonywania jej zadań, w szczególności przy przeprowadzaniu czynności kontrolnych lub egzekucyjnych.

3. Główny Inspektor, w drodze porozumień zawieranych z właściwymi organami służb i inspekcji, o których mowa w ust. 2, ustala szczegółowy sposób współdziałania Inspekcji z tymi służbami i inspekcjami.

4. Organy administracji rządowej i samorządowej oraz państwowe jednostki organizacyjne, na wniosek organów Inspekcji, udostępniają im nieodpłatnie dane niezbędne do wykonywania zadań Inspekcji, w szczególności przeprowadzania kontroli oraz wydawania decyzji administracyjnych.

Art. 16. 1. Minister właściwy do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej określi, w drodze rozporządzenia, siedziby wojewódzkich inspektoratów oraz siedziby i terytorialny zakres działania powiatowych inspektoratów i granicznych inspektorów, biorąc pod uwagę:

- 1) zasadniczy podział terytorialny państwa;
- 2) możliwości finansowe i organizacyjne Inspekcji;
- 3) potrzebę zapewnienia realizacji zadań Inspekcji na obszarze całego kraju oraz jego granic.

2. Zakres działania powiatowego inspektora może obejmować kilka powiatów.

3. Główny Inspektor może wyznaczyć inne, niż graniczne posterunki kontroli, miejsca przeprowadzania kontroli granicznej objętej zakresem działania Inspekcji, jeżeli jest to uzasadnione przyczynami organizacyjnymi lub finansowymi, lub jest korzystne dla realizacji

zadań Inspekcji a przepisy odrębne nie nakazują przeprowadzenia takiej kontroli w granicznym posterunku kontroli.

4. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze zarządzenia, organizację wojewódzkich inspektoratów, powiatowych inspektoratów i granicznych inspektoratów oraz laboratoriów Inspekcji.

Art. 17. 1. Wojewódzki inspektor oraz graniczny inspektor, do 30 kwietnia, a na żądanie - w każdym czasie, przekazują Głównemu Inspektorowi informacje o realizacji zadań Inspekcji odpowiednio na obszarze województwa albo na obszarze objętym zakresem działania granicznego inspektora.

2. Powiatowy inspektor, do 31 marca, a na żądanie - w każdym czasie, przekazuje wojewódzkiemu inspektorowi informacje o realizacji zadań Inspekcji na obszarze objętym zakresem działania powiatowego inspektora.

Art. 18. 1. Czynności wynikające ze stosunku pracy wobec:

- 1) wojewódzkiego inspektora i jego zastępców, granicznego inspektora i jego zastępcy – wykonuje Główny Inspektor;
- 2) powiatowego inspektora i jego zastępców – wykonuje wojewódzki inspektor.

2. Główny Inspektor może skierować powiatowego inspektora lub jego zastępcę oraz granicznego inspektora lub jego zastępcę do wykonywania zadań w innym powiatowym inspektoracie albo granicznym inspektoracie, jeżeli jest to uzasadnione przyczynami organizacyjnymi lub finansowymi, lub jest korzystne dla realizacji zadań Inspekcji.

Art. 19. 1. W rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego, w sprawach związanych z wykonywaniem zadań Inspekcji, organem pierwszej instancji jest powiatowy inspektor, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

2. W rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego, w postępowaniu administracyjnym, organem wyższego stopnia w stosunku do:

- 1) powiatowego inspektora – jest wojewódzki inspektor;
- 2) wojewódzkiego inspektora i granicznego inspektora – jest Główny Inspektor.

3. Organ wyższego stopnia może podejmować wszelkie czynności należące do zakresu działania organu niższego stopnia, jeżeli jest to uzasadnione szczególną wagą lub zawilnością sprawy. W tych przypadkach organ wyższego stopnia staje się organem pierwszej instancji.

4. O podjęciu czynności, o których mowa w ust. 3, organ wyższego stopnia powiadamia organ pierwszej instancji.

5. Organy Inspekcji mogą upoważniać pracowników Inspekcji do załatwiania spraw w

ich imieniu, w tym do wydawania decyzji administracyjnych.

Art. 20. 1. Szczegółowy zakres zadań, obowiązki i uprawnienia poszczególnych organów Inspekcji określają przepisy odrębne.

2. Jeżeli przepisy odrębne nakładają obowiązek wykonania określonych zadań lub podjęcia określonych czynności przez Inspekcję, to te zadania lub czynności wykonuje powiatowy inspektor, chyba że przepisy odrębne ustanawiają właściwość innego organu Inspekcji.

3. Jeżeli bezpośrednio stosowane przepisy Unii Europejskiej dotyczące zakresu zadań Inspekcji nakładają obowiązek podjęcia określonych czynności lub wykonania określonych obowiązków przez państwo członkowskie Unii Europejskiej, właściwą władzę albo właściwy organ, albo określają uprawnienia państwa członkowskiego Unii Europejskiej, właściwej władzy, albo właściwego organu, to te czynności, obowiązki i uprawnienia wykonuje powiatowy inspektor, chyba że przepisy ustanawiają właściwość innego organu.

4. Jeżeli bezpośrednio stosowane przepisy Unii Europejskiej nakładają obowiązek podjęcia określonych czynności lub wykonania określonych obowiązków przez państwo członkowskie Unii Europejskiej, właściwą władzę albo właściwy organ, albo określają uprawnienia państwa członkowskiego Unii Europejskiej, właściwej władzy, albo właściwego organu w zakresie zadań Inspekcji dotyczących kontroli granicznej, to te czynności, obowiązki i uprawnienia wykonuje graniczny inspektor, chyba że przepisy ustanawiają właściwość innego organu.

5. Jeżeli z przepisów, o których mowa w ust. 2 - 4, wynika wyraźnie konieczność albo możliwość rozstrzygnięcia w sprawie ustalenia konkretnych indywidualnych obowiązków albo uprawnień, organ Inspekcji, stosownie do swojej właściwości, wydaje w takich sprawach decyzje administracyjne.

Art. 21. 1. Jeżeli przepisy Unii Europejskiej dotyczące zakresu zadań Inspekcji nakładają na państwo członkowskie Unii Europejskiej, właściwą władzę albo właściwy organ obowiązek przekazywania lub wymiany informacji, składania wyjaśnień, sprawozdań lub raportów, lub dokonywania innych czynności w ramach współpracy z organami lub instytucjami Unii Europejskiej, lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej, albo nakładają obowiązek informowania opinii publicznej w określonym zakresie, obowiązki te wykonuje Główny Inspektor, chyba że przepisy ustanawiają właściwość innego organu Inspekcji.

2. Główny Inspektor może odmówić przekazania informacji organom lub instytucjom, o których mowa w ust. 1, lub podjęcia innych czynności, jeżeli mogłoby to stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa, podając uzasadnienie tej odmowy.

3. Do informacji, wyjaśnień, sprawozdań i raportów, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy o ochronie informacji niejawnych.

Art. 22. 1. Kontrola prowadzona przez organy Inspekcji, upoważnionych pracowników Inspekcji lub inne osoby wyznaczone do przeprowadzenia czynności związanych z kontrolą, odbywa się w zakresie i trybie określonych w przepisach odrębnych.

2. Do kontroli przedsiębiorcy stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.¹⁾), z wyłączeniem art. 79, art. 80 ust. 1, art. 82 ust. 1 i 2 oraz art. 84c tej ustawy.

Art. 23. 1. Kontrolę przeprowadza pracownik Inspekcji po okazaniu legitymacji służbowej i odznaki Inspekcji oraz okazaniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

2. W przypadku kontroli podmiotów, do których nie stosuje się przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli może być także wydane jako imienne okresowe upoważnienie do przeprowadzania kontroli, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

3. Osoba wyznaczona do przeprowadzenia czynności związanych z kontrolą przeprowadza te czynności po okazaniu dowodu osobistego i odznaki Inspekcji, jeżeli została jej wydana, oraz upoważnienia do przeprowadzenia kontroli albo imiennego okresowego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

4. Imienne okresowe upoważnienie do przeprowadzenia kontroli zawiera co najmniej:

- 1) wskazanie podstawy prawnej;
- 2) oznaczenie organu kontrolującego;
- 3) datę i miejsce wystawienia upoważnienia;
- 4) imię i nazwisko pracownika Inspekcji uprawnionego do przeprowadzenia kontroli oraz numer jego legitymacji służbowej albo imię i nazwisko osoby wyznaczonej do przeprowadzania czynności związanych z kontrolą;
- 5) określenie zakresu przedmiotowego kontroli;
- 6) miejsce lub obszar wykonywania kontroli;
- 7) wskazanie terminu ważności upoważnienia;
- 8) podpis osoby udzielającej upoważnienia z podaniem zajmowanego stanowiska lub funkcji.

5. W przypadku kontroli, przy której zachodzi konieczność zapoznania się z informacjami niejawnymi, osoba, o której mowa w ust. 4 pkt 4, powinna posiadać

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 875, 978, 1197, 1268, 1272, 1618, 1649, 1688, 1712, 1844 i 1893, z 2016 r. poz. 65 oraz 352.

poświadczenie bezpieczeństwa upoważniające do dostępu do informacji niejawnych, uzyskane na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych.

6. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wzór imiennego okresowego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, mając na względzie zapewnienie rzetelnej kontroli oraz wymogi dotyczące treści upoważnień wynikające z przepisów odrębnych.

Art. 24. 1. Organy Inspekcji, upoważnieni przez nie pracownicy Inspekcji lub inne osoby wyznaczone do przeprowadzania czynności związanych z kontrolą, realizując zadania Inspekcji, podlegają ochronie prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych.

2. Organy Inspekcji, upoważnieni przez nie pracownicy Inspekcji lub inne osoby wyznaczone do przeprowadzania czynności związanych z kontrolą, realizując zadania Inspekcji w zakresie kontroli, nie mają obowiązku uzyskiwania przepustek przewidzianych w regulaminie wewnętrznym podmiotu kontrolowanego oraz nie podlegają rewizji osobistej.

Art. 25. 1. Zabezpieczenie dowodów następuje przez dokonanie co najmniej jednej z następujących czynności:

- 1) oddanie ich na przechowanie jednostce kontrolowanej w oddzielnym i opieczętowanym schowku lub pomieszczeniu;
- 2) opieczętowanie ich i oddanie za pokwitowaniem na przechowanie kierownikowi lub innemu pracownikowi jednostki kontrolowanej;
- 3) zabranie ich za pokwitowaniem do przechowania przez organ Inspekcji - w przypadku braku możliwości zabezpieczenia i przechowywania w jednostce kontrolowanej.

2. Zabezpieczenie artykułów rolno-spożywczych polega na oddaniu ich pod nadzór kierownikowi lub innemu pracownikowi kontrolowanej jednostki z zakazem wprowadzenia tych artykułów do obrotu.

3. Zabezpieczenie pomieszczeń i środków transportu następuje przez ich zamknięcie i opieczętowanie lub zaplombowanie.

4. Zmiana sposobu zabezpieczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2 i 3, albo ich zdjęcie wymaga pisemnej zgody organu Inspekcji, upoważnionego pracownika Inspekcji albo osoby upoważnianej do przeprowadzenia czynności związanych z kontrolą, które dokonały zabezpieczenia dowodów, udzielonej na wniosek jednostki kontrolowanej.

5. Odmowa udzielenia zgody, o której mowa w ust. 4, następuje w drodze decyzji organu Inspekcji.

6. Przepisy ust. 1 - 5 nie dotyczą żywności i pasz ulegających szybkim zmianom mikrobiologicznym lub biochemicznym, z wyjątkiem przypadków, w których żywność lub pasza może zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi, zwierząt lub roślin.

Art. 26. 1. Z przebiegu kontroli sporządza się protokół, jeżeli przepisy odrębne nie stanowią inaczej.

2. Protokół zawiera co najmniej:

- 1) miejsce i czas trwania kontroli;
- 2) imię i nazwisko, stanowisko służbowe oraz numer legitymacji służbowej przeprowadzającego kontrolę, albo imię i nazwisko oraz numer dowodu osobistego osoby upoważnianej do przeprowadzenia czynności związanych z kontrolą;
- 3) dane identyfikujące podmiot kontrolowany;
- 4) opis stanu faktycznego stwierdzonego w wyniku kontroli, ze szczególnym uwzględnieniem ujawnionych nieprawidłowości oraz, jeżeli to możliwe, z podaniem przyczyn ich powstania, a także osób odpowiedzialnych za ich zaistnienie;
- 5) opis nieprawidłowości usuniętych w toku kontroli;
- 6) informacje o dokonanych zabezpieczeniach dowodów oraz pobraniu próbek;
- 7) ewentualne zalecenia;
- 8) pouczenie o prawie, sposobie i terminie wniesienia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole i złożenia wyjaśnień oraz o prawie odmowy podpisania protokołu;
- 9) oznaczenie odpowiednią klauzulą niejawności protokołu lub jego fragmentu - w przypadku gdy protokół zawiera informacje niejawne.

3. Protokół sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

4. Protokół należy przedstawić podmiotowi kontrolowanemu, w przypadku jego nieobecności – osobie przez niego upoważnionej, a w przypadku nieobecności tych osób - osobie uczestniczącej w przeprowadzaniu kontroli.

5. Przed podpisaniem protokołu osoby, o których mowa w ust. 4, mają prawo wnieść do niego swoje uwagi.

6. Protokół podpisuje osoba, o której mowa w ust. 4. W przypadku odmowy złożenia podpisu, osoba, o której mowa w ust. 2 pkt 2, zamieszcza o tym wzmiankę w protokole. Odmowa podpisania protokołu nie stanowi przeszkody do prowadzenia dalszego postępowania.

7. Jeden egzemplarz protokołu pozostawia się osobie, o której mowa w ust. 4.

8. Podmiot kontrolowany może zgłosić do organu kontrolującego umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole, w terminie 7 dni od dnia podpisania protokołu.

9. W przypadku zgłoszenia umotywowanych zastrzeżeń, organ kontrolujący rozpatruje zastrzeżenia w terminie 7 dni od dnia ich zgłoszenia oraz, jeżeli to konieczne, zleca przeprowadzenie dodatkowej kontroli lub przeprowadzenia czynności związanych z kontrolą.

10. W przypadku uznania zgłoszonych zastrzeżeń wprowadza się zmiany w formie aneksu do protokołu. Aneks do protokołu podpisuje przeprowadzający kontrolę albo czynności związanych z kontrolą, sporządzający aneks i podmiot kontrolowany.

11. W przypadku nieuznania zastrzeżeń w całości lub w części, organ kontrolujący przekazuje niezwłocznie swoje stanowisko na piśmie podmiotowi kontrolowanemu zgłaszającemu zastrzeżenia.

12. Przeprowadzający kontrolę albo przeprowadzający czynności związanych z kontrolą lub organ Inspekcji może, z urzędu lub na wniosek podmiotu kontrolowanego, prostować błędy pisarskie i rachunkowe lub inne oczywiste pomyłki w protokole.

Art. 27. 1. Uprawnienia przeprowadzającego kontrolę przysługują przedstawicielom służb kontrolnych Unii Europejskiej oraz innych państw członkowskich Unii Europejskiej, przeprowadzających kontrole na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Kontrole, o których mowa w ust. 1, przeprowadza się w obecności właściwego organu Inspekcji.

Art. 28. Organ Inspekcji może wystąpić do właściwego miejscowo komendanta Policji z wnioskiem o pomoc, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli. Na wniosek organu Inspekcji właściwy miejscowo komendant Policji zapewnia pomoc przy przeprowadzeniu kontroli.

Art. 29. W przypadku konieczności stałego wykonywania czynności związanych z kontrolą lub nadzorem Inspekcji, podmioty kontrolowane są obowiązane do nieodpłatnego:

- 1) udostępniania pomieszczeń biurowych, laboratoryjnych, socjalnych i magazynowych;
- 2) odpowiedniego zabezpieczenia i wyposażenia stanowisk pracy dla przeprowadzających kontrolę.

Art. 30. 1. Pracownicy Inspekcji otrzymują legitymacje służbowe.

2. Legitymacje służbowe wydaje:

- 1) Główny Inspektor - wojewódzkiemu inspektorowi i jego zastępcom oraz granicznemu inspektorowi i jego zastępcy;
- 2) dyrektor generalny Głównego Inspektoratu - pracownikom Głównego Inspektoratu;
- 3) wojewódzki inspektor – powiatowemu inspektorowi i jego zastępcom oraz pracownikom wojewódzkiego inspektoratu;
- 4) powiatowy inspektor – pracownikom powiatowego inspektoratu;
- 5) graniczny inspektor – pracownikom granicznego inspektoratu.

3. W przypadku utraty legitymacji służbowej organ Inspekcji albo pracownik Inspekcji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym organ, który wydał legitymację, a w przypadku pracowników Głównego Inspektoratu - dyrektora generalnego Głównego Inspektoratu.

4. Organ, który wydał legitymację, przeprowadza postępowanie wyjaśniające, unieważnia utraconą legitymację służbową oraz wydaje nową. W przypadku pracowników Głównego Inspektoratu czynności te wykonuje dyrektor generalny Głównego Inspektoratu.

5. Legitymacja służbowa podlega wymianie w przypadku:

- 1) zmiany imienia lub nazwiska pracownika;
- 2) uszkodzenia lub zniszczenia;
- 3) zmiany stanowiska pracownika.

6. Z dniem rozwiązania stosunku pracy legitymacja służbowa podlega zwrotowi organowi, który ją wydał, a w przypadku pracowników Głównego Inspektoratu - dyrektorowi generalnemu Głównego Inspektoratu.

7. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wzór legitymacji służbowej pracowników Inspekcji, mając na względzie możliwość identyfikacji pracownika Inspekcji i jego stanowiska służbowego.

Art. 31. 1. Pracownicy Inspekcji podczas wykonywania czynności służbowych związanych z kontrolą graniczną są obowiązani do noszenia umundurowania i odznaki Inspekcji.

2. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki przydziału umundurowania i okres jego zużycia,
- 2) stanowiska pracy, na których zatrudnione są osoby uprawnione do noszenia umundurowania i odznaki Inspekcji, w zależności od rodzaju i zakresu wykonywanych zadań,
- 3) wzory, kolory i normy umundurowania,
- 4) wzór odznaki Inspekcji,
- 5) szczegółowe zasady i sposób noszenia umundurowania i odznaki Inspekcji,
- 6) wysokość i warunki przyznawania równoważnika pieniężnego w zamian za umundurowanie oraz za okresowe czyszczenie munduru
- biorąc pod uwagę ilość i rodzaje składników umundurowania oraz okres zużycia tych składników.

Art. 32. 1. Koszty działalności Inspekcji i wykonywanych przez nią zadań są pokrywane z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw rolnictwa.

2. Główny inspektorat, wojewódzkie inspektoraty, powiatowe inspektoraty i graniczne inspektoraty są jednostkami budżetowymi.

Art. 33. Ustawa wchodzi w życie w terminie i na zasadach określonych w ustawie - Przepisy wprowadzające ustawę o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności.

GLÓWNY SPECJALISTA
ds. LEGISLACJI

Adam Toborek

DYREKTOR DEPARTAMENTU
PRAWNO-LEGISLACYJNEGO

Mariusz Gorzowski

Dyrektor Departamentu
Prawno-Legislacyjnego

Grzegorz Wykowski

DYREKTOR DEPARTAMENTU
Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii

Krzysztof Popławski

MINISTER

Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Krzysztof Jurgiel

UZASADNIENIE

Nowoczesny system nadzoru nad produkcją żywności zgodnie z wymaganiami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 882/2004 w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE L 191 z 30.04.2004, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 200) stanowi złożony mechanizm oceny i zarządzania ryzykiem, kontroli, audytów, działań prewencyjnych i reagowania kryzysowego urzędowych organów nadzoru. Holistyczne i zintegrowane podejście do osiągnięcia równowagi pomiędzy obowiązkami zapewnienia bezpieczeństwa żywności, jej jakości, kwestii moralnych w zakresie wykorzystywania zasobów naturalnych przy jej produkcji, a koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego i rozwoju podmiotów działających na rynku spożywczym w globalizującym się świecie powoduje konieczność zmiany dotychczasowego podziału i rozproszenia instytucji zajmujących się nadzorem nad wytwarzaniem, dystrybucją i sprzedażą żywności.

Urzędowy nadzór i kontrola tego obszaru obejmuje zatem wszystkie podmioty działające na rynku spożywczym, tworzące tzw. łańcuch żywnościowy. Dotyczy to zarówno produkcji pierwotnej, przetwarzania, transportu, sprzedaży żywności w tym wszystkich czynników mających wpływ na jej jakość i bezpieczeństwo jak i otoczenie z nią związane, takich jak dobrostan zwierząt, czy zapewnienie uczciwych praktyk stosowanych przez podmioty sektora spożywczego. Kontrola ta powinna urzeczywistniać tzw. ideę „od pola do stołu”, a więc kompleksowy i całościowy nadzór nad żywnością.

Podstawowym celem projektowanej ustawy jest stworzenie w Polsce nowego jednolitego zintegrowanego systemu kontroli bezpieczeństwa i jakości żywności na wszystkich etapach produkcji poprzez skonsolidowanie wszystkich procesów kontrolnych i monitorujących w całym łańcuchu żywnościowym oraz powołanie Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności, jako części administracji niezespólonej, podległej Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wprowadzenie takiego systemu zwiększy efektywność działań realizowanych obecnie obejmując w jednej jednostce organizacyjnej całokształt zagadnień związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem żywności. Jak wynika z dotychczasowych doświadczeń i analiz, takie rozwiązanie wydaje się najbardziej optymalne w polskich realiach, jako jedyne które pozwoli zarówno na poprawę obecnie funkcjonującego w Polsce modelu nadzoru nad uczestnikami łańcucha żywnościowego celem zapewnienia wysokiego poziomu ochrony konsumentów, jak również zmniejszenie obciążeń administracyjnych przedsiębiorców, przy

znacznie wydajniejszym wykorzystaniu środków budżetowych przeznaczonych na pracę działających obecnie inspekcji.

Podstawowe cele stawiane urzędowym kontrolom żywności wskazane zostały w art. 1 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 882/2004 - należą do nich:

- zapobieganie, eliminowanie lub ograniczanie dopuszczalnych poziomów zagrożenia ludzi i zwierząt, bezpośrednio lub poprzez środowisko naturalne (lit. a);
- gwarantowanie uczciwych praktyk w handlu paszami i żywnością oraz ochronę interesów konsumenta łącznie z etykietowaniem pasz i żywności oraz innymi formami przekazywania informacji konsumentom (lit. b).

System urzędowej kontroli żywności ma zatem w sposób kompleksowy zapewniać ochronę zdrowia i życia konsumentów żywności, chronić ich interesy ekonomiczne oraz zapewnić rzetelność transakcji handlowych, których przedmiotem jest żywność.

Przepis art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE) Nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. WE L 31 z 01.02.2002, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 463, z późn. zm.), zobowiązuje z kolei państwa członkowskie do monitorowania i kontrolowania przestrzegania przez podmioty działające na rynku spożywczym odpowiednich wymogów prawa żywnościowego na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji.

Wskazane wyżej cele w obecnym stanie prawnym realizuje w Polsce 5 organów urzędowej kontroli żywności:

- Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS),
 - Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN),
 - Inspekcja Weterynaryjna (IW),
 - Państwowa Inspekcja Sanitarna (PIS),
 - Inspekcja Handlowa (Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów) (IH)
- oraz
- Inspekcja Ochrony Środowiska (w ograniczonym zakresie dot. kontroli stosowania oraz składowania nawozów).

W przypadku PIS i IH kontrola żywności stanowi jedynie element ich zadań ustawowych.

Zauważyć należy, że konsolidacja służb odpowiedzialnych za urzędową kontrolę żywności jest wyraźną tendencją wśród państw członkowskich Unii Europejskiej.

Istniejący w naszym kraju rozproszony model nadzoru nad żywnością, w którym zadania są podzielone pomiędzy 5 instytucji kontrolnych podległych 3 organom naczelnym, przedstawia specyficzny w skali europejskiej obraz, szczególnie w porównaniu z tymi państwami UE, które już kilkanaście lat temu skonsolidowały służby inspekcyjne i osiągają najlepsze wyniki w produkcji i eksporcie żywności, zapewniając najwyższe standardy bezpieczeństwa i doskonałą opinię na rynkach międzynarodowych. Spośród 28 państw członkowskich w 23 dokonano zmian mających na celu scalenie istniejących urzędów. Zauważyć należy, że aż w 14 krajach UE nadzór nad bezpieczeństwem żywności sprawuje Minister odpowiedzialny za rolnictwo, w 8 Minister Rolnictwa wspólnie z Ministrem Zdrowia, a sam Minister Zdrowia tylko w 1 kraju. Wpisaniu się Polski w te tendencje służyć ma konsolidacja funkcjonujących w Polsce organów urzędowej kontroli żywności.

W związku z szeregiem problemów dotyczących żywności oraz pasz jakie wystąpiły w ubiegłych latach, a także wypracowaniem na poziomie UE wspomnianego wyżej zintegrowanego podejścia „od pola do stołu” gwarantującego wysoki poziom bezpieczeństwa na wszystkich etapach procesu produkcji i dystrybucji żywności uzasadnione jest przeprowadzenie w Polsce reformy w sferze instytucjonalnej polegającej na zintegrowaniu wszystkich procesów kontroli i monitoringu w łańcuchu żywnościowym, a co za tym idzie skonsolidowania wszystkich instytucji zaangażowanych w nadzór nad produkcją i obrotem żywnością. Wykonanie projektowanej ustawy będzie możliwe poprzez utworzenie Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności oraz powołanie Narodowej Rady Bezpieczeństwa Żywności.

Utworzenie Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności będzie oznaczać konsolidację Inspekcji podległych Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi tj. Inspekcji Weterynaryjnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz przeniesienie do skonsolidowanej inspekcji (PIBŻ) części zadań z Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a także części zadań z Inspekcji Handlowej /UOKiK oraz Inspekcji Ochrony Środowiska.

Podkreślić należy, że propozycja połączenia organów urzędowej kontroli żywności podyktowana jest wyłącznie możliwością dalszego usprawniania działania tych organów. Biorąc pod uwagę fakt, że polski rynek żywności należy do największych w Unii Europejskiej, świadomość konsumentów i ich wymagania stale rosną. Dotyczy to zarówno oczekiwań podnoszenia standardów w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego, dobrostanu zwierząt, z których i od których pozyskuje się żywność, a także bezpieczeństwa ekonomicznego związanego z zagrożeniem fałszowania żywności. Istnieje zatem konieczność skonsolidowanego podejścia do nadzoru procesu produkcji żywności również w celu podnoszenia jej wartości i jakości. Istotnym celem konsolidacji jest nie tylko ograniczenie

zagrożeń dla bezpieczeństwa ekonomicznego i zdrowotnego konsumentów poprzez skuteczniejsze i efektywniejsze wykrywanie i zwalczanie zagrożeń dla życia i zdrowia oraz nieuczciwych praktyk w handlu żywnością. Celem nowego systemu urzędowej kontroli żywności jest także zapewnienie konsumentom żywności o jak najwyższej jakości, a nie tylko żywności spełniającej jedynie minimalne wymogi określone w przepisach.

Powyższe będzie możliwe dzięki skutecznemu i kompleksowemu nadzorowi nad producentami żywności, którym stawiane są najwyższe wymogi co do jakości wytwarzanych produktów, tj. producentami żywności ekologicznej oraz regionalnej i tradycyjnej. W przypadku nadzoru nad produkcją ekologiczną oraz regionalną i tradycyjną idea nadzoru „od pola do stołu” jest szczególnie istotna. Tylko system szczelny, pozbawiony jakichkolwiek luk umożliwi konsumentowi dokonanie świadomego i zgodnego z jego oczekiwaniami wyboru żywności o najwyższej jakości. Wzrost zaufania do jakości tego typu produktów pozwoli z kolei na dalszy wzrost produkcji ekologicznej oraz regionalnej i tradycyjnej, umożliwiając rozwój drobnych producentów i gospodarstw rolnych.

Konsolidacja inspekcji zapewni także usprawnienie zadań państwa w obszarze kontroli cross-compliance (wzajemnej zgodności), poprzez:

- uproszczenie procesu przeprowadzania analizy ryzyka i typowania gospodarstw do kontroli, a także redukcji liczby kontroli podmiotów zaangażowanych w „łańcuch żywnościowy” co doprowadzi do zmniejszenia liczby wizytacji rolników w roku kontrolnym;
- ujednoczenie metodologii kontroli i zmniejszenie ryzyka sankcji za nieprawidłowe wydatkowanie środków z budżetu Unii Europejskiej;
- usprawnienie procesu wymiany dokumentacji kontrolnej pomiędzy służbą kontrolną a agencją płatniczą w zakresie przyznawania płatności jednolitych (głównie raportów z kontroli będących podstawą naliczania sankcji) oraz przeprowadzanie powtórnych kontroli w przypadku stwierdzenia drobnych niezgodności.

Konsolidacja krajowych służb kontrolnych będzie korzystna zarówno z punktu widzenia podmiotów uczestniczących w produkcji i obrocie nadzorowanym przez obecne inspekcje jak również z punktu widzenia efektywności nadzoru nad produkcją i obrotem żywnością oraz oszczędności z punktu widzenia wydatków publicznych. Jak się przewiduje skonsolidowanie Inspekcji zapewni lepszą organizację pracy, optymalne wykorzystanie bazy laboratoryjnej, specjalistycznego sprzętu, a także zasobów kadrowych i majątkowych.

Niezwykle istotne jest, aby w nowym systemie urzędowej kontroli żywności konsolidowana Inspekcja dysponowała odpowiednim zapleczem naukowym. Służyć temu będzie utworzenie Narodowej Rady Naukowej Bezpieczeństwa Żywności. Rada, w skład której wchodziłoby wysokiej klasy specjaliści powoływani przez Prezesa Rady Ministrów, opracowywałaby m. in. podstawy naukowe i założenia analizy ryzyka. Zapewni to wysoki poziom realizowanych przez Inspekcję zadań. Funkcjonowanie Rady odpowiedzialnej za naukowe aspekty

urzędowej kontroli żywności, przyczyni się również do zapewnienia jednolitej polityki państwa w zakresie nadzoru nad rynkiem spożywczym i produkcją żywności oraz będzie stanowiło zaplecze naukowe dla Głównego Inspektora tworzonej inspekcji.

Za reorganizacją służb kontroli żywności w Polsce opowiadają się od lat organizacje branżowe przetwórstwa rolno-spożywczego. Producenci sygnalizują często dezorientację w związku z kontrolami przeprowadzanymi niekiedy w niedługim czasie po sobie przez kolejne Inspekcje i wnioskami pokontrolnymi dotyczącymi np. konieczności dokonania zmian w oznakowaniu w odniesieniu do różnych informacji podanych na opakowaniu tego samego wyrobu. Dodatkowym obciążeniem jest to, że organy kontrolne dokonują inspekcji niezależnie, a w związku z tym wymaga się poświęcenia przez przedsiębiorcę więcej czasu na udzielanie wyjaśnień inspektorom. Szczególnie uciążliwe jest to w przypadku małych firm. Obciążeniem jest też wielokrotna konieczność rejestracji swojej działalności przez podmioty (w przypadku produkcji na bazie surowców roślinnych i zwierzęcych wymagana jest rejestracja w IW, PIS oraz IJHARS).

Obecnie wskazane wyżej organy różnią się usytuowaniem w systemie administracji rządowej (IJHARS, PIORiN i IW podlegają Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi, PIS podlega Ministrowi Zdrowia, a UOKiK Prezesowi Rady Ministrów) oraz strukturą (IJHARS, PIORiN i IH posiadają strukturę dwuszczeblową, a IW i PIS – trójszczeblową).

Ponadto na efektywność działania organów urzędowej kontroli żywności w sposób negatywny wpływa ich usytuowanie w strukturach administracji zespolonej. Nadzór organów szczebla centralnego jest ograniczony. Poza pełnieniem funkcji organu wyższego stopnia w rozumieniu *Kodeksu postępowania administracyjnego* w stosunku do organów wojewódzkich, nie mają one właściwie żadnych środków władczego oddziaływania na działalność organów terenowych. Organy Inspekcji wchodzące w skład administracji zespolonej na poziomie województw realizują zadania ustawowe i podlegają odpowiednio Głównemu Lekarzowi Weterynarii (IW), Głównemu Inspektorowi Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORIN), Głównemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS), Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu (PIS) oraz Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (IH). będących częścią administracji centralnej. Natomiast finansowanie działań organów inspekcji wchodzących w skład administracji zespolonej odbywa się z budżetu wojewody. Wojewódzki Lekarz Weterynarii i Wojewódzki Inspektor Sanitarny są dysponentami drugiego stopnia środków budżetowych, zaś Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej są dysponentami III stopnia ustanowionych bezpośrednio przez wojewodów środków finansowych. Szczególne jest również finansowanie Inspekcji Weterynaryjnej z rezerwy celowej budżetu państwa z przeznaczeniem na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt,

której dysponentem jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zaś środki z rezerwy celowej są przekazywane na wniosek wojewodów do poszczególnych województw.

Uwzględniając powyżej przedstawione informacje dotyczące finansowania działających Inspekcji oraz ich podległości i koordynacji merytorycznej proponuje się przyjąć model Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności jako części administracji niezespólonej, tzn. niezwiązanej formalnie i kompetencyjnie ani z wojewodą i jego zapleczem administracyjnym, ani z innymi organami administracji publicznej o lokalnym zakresie działania. Za przyjęciem modelu organizacyjnego Inspekcji opartego na bezpośredniej podległości jej poszczególnych organów przemawia charakter zadań przez nią wykonywanych, sprowadzających się do zapewnienia bezpieczeństwa żywności, a w konsekwencji ochrony zdrowia i życia konsumentów, ale również kontroli uczciwości praktyk handlowych pomiędzy przedsiębiorcami i ochrony ekonomicznych interesów konsumentów. Działania podejmowane przez Inspekcję, np. w zakresie ochrony zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego wymagają często natychmiastowego podejmowania decyzji, sprawnej koordynacji i zapewnienia szybkiego wykonania wydawanych poleceń, a także szybkiego reagowania na zagrożenia. Ponadto część zadań takich jak np. zapobieganie i zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt i roślin czy prowadzenie monitoringu pozostałości chemicznych, biologicznych, leków i skażeń promieniotwórczych w środkach spożywczych są zadaniami o charakterze ogólnopaństwowym, przekraczającym obszar jednego województwa.

Z uwagi na swobodny obrót towarów na jednolitym rynku oraz zastąpienie kontroli na granicach państw członkowskich wzmocnionymi kontrolami w handlu, skuteczność działania właściwych służb kontrolnych zapewniają „spionizowane” struktury organizacyjne ze względu na centralne dysponowanie środkami finansowymi, bezpośrednie zależności osobowe i możliwość ingerencji w działalność organów podległych w postaci wytycznych, poleceń, instrukcji itp., co przekłada się na większą gwarancję sprawnego realizowania zadań i efektywniejszego zabezpieczenia interesu publicznego (zdrowie i życie obywateli), w porównaniu do organizacji Inspekcji opartej na modelu administracji zespolonej.

Oprócz odziespolenia wskazane jest również połączenie służb kontroli żywności w pełnym zakresie (jakość zdrowotna, jakość handlowa) pod nadzorem jednego ministra. Korzystne wydaje się objęcie nadzorem przez połączoną służbę każdego rodzaju środków spożywczych, bez zbędnego różnicowania na produkty spożywcze pochodzenia zwierzęcego i inne, niż pochodzenia zwierzęcego, jak również ze względu na miejsce kontroli, tj. kontrola zarówno w produkcji, jak i w obrocie. Nadzór wykonywany na wszystkich etapach produkcji i dystrybucji obejmujący żywność, pasze i zdrowie roślin przez jedną

służbę wyeliminowałby ryzyko związane z możliwością zaistnienia sporów kompetencyjnych oraz pozwolił na pełniejszą realizację założeń polityki kontroli żywności „od pola do stołu”.

W celu zapewnienia całościowego i efektywnego nadzoru nad żywnością na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji prezentowany projekt ustawy wprowadza zatem zmiany w dotychczasowym systemie nadzoru i kontroli łańcucha żywnościowego polegające na:

- połączeniu organów urzędowej kontroli żywności podległych Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi, tj. IW, IJHARS i PIORiN i utworzenie jednego organu – Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności,
- powierzenie Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności zadań związanych z urzędową kontrolą żywności realizowanych obecnie przez IH oraz PIS, a także przez Inspekcję Ochrony Środowiska (odpowiednie przepisy dotyczące przekazania części zasobów kadrowych oraz części bazy laboratoryjnej zostaną określone w przepisach ustawy ramowej),
- podporządkowaniu Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz pionizacji struktur Inspekcji z wyłączeniem jej z administracji zespolonej.

Inspekcja Bezpieczeństwa Żywności będzie dysponowała skuteczniejszymi narzędziami kontroli, niż działające dotychczas rozproszone odrębne służby.

Dodatkowo do usprawnienia działania w zakresie merytorycznym i finansowym konsolidacja przyczyni się w dłuższym limicie czasowym do lepszego wykorzystania środków z budżetu państwa przeznaczonych na

- stanowiska, których utworzenia wymagają przepisy prawa, np. stanowiska związane z prowadzeniem księgowości, bhp lub ochrony informacji niejawnych czy też stanowiska, których utworzenie jest niezbędne dla prawidłowej działalności takiej jednostki, np. stanowiska związane z prowadzeniem spraw kadrowych, spraw informatycznych czy stanowiska związane z udzielaniem zamówień publicznych i obsługą prawną;

- utrzymywanie dobrze wyposażonej bazy laboratoryjnej .

Do zadań nowoutworzonej Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności należeć będą zatem sprawy dotyczące:

- 1) bezpieczeństwa żywności;
- 2) nadzoru nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych;

- 3) ochrony zwierząt i ochrony zdrowia zwierząt;
- 4) zwalczania chorób zakaźnych zwierząt;
- 5) weterynaryjnej kontroli zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego;
- 6) wytwarzania i stosowania pasz i pasz leczniczych;
- 7) stosowania produktów leczniczych weterynaryjnych i obrotu tymi produktami;
- 8) nadzoru nad identyfikacją i rejestracją zwierząt;
- 9) nadzoru nad zdrowiem roślin;
- 10) nadzoru nad zapobieganiem zagrożeniom związanym z obrotem i stosowaniem środków ochrony roślin;
- 11) nadzoru nad wytwarzaniem, oceną i stosowaniem materiału siewnego oraz obrotu tym materiałem;
- 12) nadzoru nad stosowaniem nawozów i obrotu nawozami;
- 13) nadzoru nad rolnictwem ekologicznym;
- 14) nadzoru nad stosowaniem produktów biobójczych przy produkcji żywności;
- 15) kontroli w zakresie żywności genetycznie zmodyfikowanej oraz identyfikacji i transgranicznego przemieszczania organizmów genetycznie zmodyfikowanych stosowanych w żywności.

Obecnie powyższe zadania realizowane są przez Inspekcję Weterynaryjną, Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, a także w części przez Państwową Inspekcję Sanitarną, Inspekcję Handlową oraz Inspekcję Ochrony Środowiska.

Państwowa Inspekcja Bezpieczeństwa Żywności będzie zatem realizować zadania wynikające z następujących ustaw:

- z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2013 r. poz. 856, z późn. zm.),
- z dnia 15 grudnia 2000r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148, z późn. zm.) – w zakresie GMO,
- z dnia 21 grudnia 2000r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678, z późn. zm.),
- z dnia 22 czerwca 2001r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2015 r. poz. 806),
- z dnia 6 września 2001r. Prawo farmaceutyczne (Dz.U. z 2008r. Nr 45, poz. 271 z późn. zm.),
- z dnia 26 czerwca 2003r. o ochronie prawnej odmian roślin (Dz. U. Nr 137, poz. 1300 z późn. zm.),

- z dnia 27 sierpnia 2003r. o weterynaryjnej kontroli granicznej (Dz. U. z 2014 r. poz. 424, z późn. zm.),
- z dnia 10 grudnia 2003r. o kontroli weterynaryjnej w handlu (Dz. U. z 2015 r. poz.519),
- z dnia 18 grudnia 2003r. o ochronie roślin (Dz. U z 2016 r. poz. 17, z późn.zm.),
- z dnia 19 grudnia 2003r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego, (Dz. U. 2016 r. poz. 58),
- z dnia 29 stycznia 2004r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1482, z późn. zm.),
- z dnia 11 marca 2004r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2014r. poz. 1539, z późn. zm.),
- z dnia 11 marca 2004r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz.U. z 2012 r. poz. 633, z późn. zm.),
- z dnia 2 kwietnia 2004r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2015r. poz. 1172 z późn. zm.),
- z dnia 17 grudnia 2004r. o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych (Dz. U. z 2005 r., Nr 10, poz. 68, z późn. zm.),
- z dnia 16 grudnia 2005r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz.U. z 2014r. poz. 1577),
- z dnia 22 lipca 2006r. o paszach (Dz. U. z 2014 r. poz. 398, z późn. zm.),
- z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2015 r. poz. 594, z późn. zm.),
- z dnia 18 października 2006r. o wyrobie napojów spirytusowych oraz o rejestracji i ochronie oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 144, z późn. zm.),
- z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1166, z późn. zm.),
- z dnia 10 lipca 2007r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2015 r. poz. 625),
- z dnia 29 czerwca 2007r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2007 r. Nr 133, poz. 921, z późn. zm.)
- z dnia 5 grudnia 2008r. o organizacji rynku rybnego (Dz. U. 2015 r., poz. 1970),
- z dnia. 25 czerwca 2009r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. z 2015 r. poz. 497),
- z dnia 12 maja 2011r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina (Dz. U. z 2014 r. poz. 1104, z późn. zm.),
- z dnia 9 listopada 2012r. o nasiennictwie (Dz. U z 2012 r. poz. 1512, z późn.zm.),

- z dnia 8 marca 2013r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2015 r. poz. 547),
- z dnia 15 stycznia 2015r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych (Dz. U. z 2015r. poz. 266),
- z dnia 15 stycznia 2015r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych (Dz. U. poz. 266),
- z dnia 5 lutego 2015r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2015r. poz. 1551 z późn. zm.),
- z dnia 20 lutego 2015r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. Nr 349, z późn. zm.),
- z dnia 9 października 2015 r. o produktach biobójczych (Dz.U. z 2015 r. poz.1926).

Ponadto Państwowa Inspekcja Bezpieczeństwa Żywności będzie odpowiedzialna za wykonywanie zadań i obowiązków organów administracji publicznej wynikających wprost z przepisów Unii Europejskiej, w tym w szczególności w zakresie:

- 1) określonym w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 258/97 z dnia 27 stycznia 1997r. dotyczącym nowej żywności i nowych składników żywności (Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 18, str. 244);
- 2) realizacji przepisów rozporządzenia (WE) nr 1760/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z 17 lipca 2000 r. ustanawiającego system identyfikacji i rejestracji bydła i dotyczące etykietowania wołowiny i produktów z wołowiny oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 820/97(Dz. U. UE. L 204 z 11.08.2000. str.1, z późn. zm.),
- 3) realizacji przepisów rozporządzenia (WE) nr 999/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiającego przepisy dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych pasażowalnych encefalopatii gąbczastych (Dz. U. UE. L. 147 31.05.2001 str.1,z późm.zm),
- 4) realizacji przepisów rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 roku ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. UE L 31 z 1.2.2002, str. 1-24, z późn. zm.)
- 5) kontroli przestrzegania przepisów rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz. Urz. UE L 268 z 18.10.2003, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 32, str. 432);
- 6) kontroli przestrzegania przepisów rozporządzenia (WE) nr 1830/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. dotyczącego możliwości śledzenia i etykietowania organizmów zmodyfikowanych genetycznie oraz możliwości śledzenia żywności i produktów paszowych wyprodukowanych z organizmów zmodyfikowanych genetycznie i zmieniającego dyrektywę 2001/18/WE (Dz. Urz. UE L 268 z

- 18.10.2003, str. 24, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 32, str. 455);
- 7) polegającym na kontroli przestrzegania przez podmioty działające na rynku spożywczym i pasz odpowiednich wymogów prawa żywnościowego na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji; realizacji przepisów rozporządzenia (WE) Nr 1831/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie dodatków stosowanych w żywieniu zwierząt (Dz. Urz. UE. L. 268 z 18.10.2003 str.29, z późn. zm.),
 - 8) kontroli przestrzegania przepisów rozporządzenia (WE) nr 1946/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie transgranicznego przemieszczania organizmów genetycznie zmodyfikowanych (Dz. Urz. UE L 287 z 05.11.2003, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 650),
 - 9) realizacji przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 21/2004 z dnia 17 grudnia 2003 r. ustanawiającego system identyfikacji i rejestrowania owiec i kóz oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 i dyrektywy 92/102/EWG i 64/432/EWG (Dz. Urz. UE. L. 5 z 9.01.2004. str.8, z późn. zm),
 - 10) realizacji przepisów rozporządzenia (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE. L. 139 z 30.04.2004. str.1, z późn. zm),
 - 11) realizacji przepisów rozporządzenia (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE. L 139 z 30.04.2004, str.55 z późn. zm),
 - 12) realizacji przepisów rozporządzenia (WE) nr 854/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące organizacji urzędowych kontroli w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. UE. L. 139 z 25.06.2004 str.206, z późn. zm.),
 - 13) przeprowadzania urzędowych kontroli żywności na zasadach określonych w rozporządzeniu (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE L 191 z 30.04.2004, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 200);
 - 14) nadzoru w zakresie wymagań określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1935/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 2004 r. w sprawie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz uchylającym dyrektywy 80/590/EWG i 89/109/EWG (Dz. Urz. UE L 338 z 13.11.2004, str. 4);
 - 15) realizacji przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniającego dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97 (Dz. U. UE. L. 3 z 5 .01.2005 str.1, z późn. zm),
 - 16) realizacji przepisów rozporządzenia (WE) nr 183/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 stycznia 2005 r. ustanawiającego wymagania dotyczące higieny pasz (Dz. U. UE. L. 35 z 8.02.2005., str. 1, z późn. zm.),
 - 17) wynikającym z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 396/2005 z dnia 23 lutego 2005r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego

- oraz na ich powierzchni, zmieniającego dyrektywę Rady 91/414/EWG (Dz.Urz. UE L 70 z 16.03.2005, str. 1);
- 18) kontroli przestrzegania wymagań określonych w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych (Dz.Urz. UE L 338 z 22.12.2005, str. 1, z późn.zm.);
 - 19) kontroli spełniania wymagań w zakresie kryteriów określonych w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1881/2006 z dnia 19 grudnia 2006r. ustalającym najwyższe dopuszczalne poziomy niektórych zanieczyszczeń w środkach spożywczych (Dz.Urz. UE L 364 z 20.12.2006, str. 5, z późn.zm.);
 - 20) wynikającym z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 z dnia 20 grudnia 2006r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności (Dz.Urz. UE L 12 z 18.01.2007, str.3);
 - 21) w zakresie wymagań rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1925/2006 z dnia 20 grudnia 2006r. w sprawie dodawania do żywności witamin i składników mineralnych oraz niektórych innych substancji (Dz.Urz. UE L 404 z 30.12.2006, str. 26, z późn.zm.);
 - 22) przeprowadzania oficjalnych kontroli w zakresie produkcji ekologicznej na zasadach określonych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 (Dz. Urz. UE L 189 z 20.07.2007, str. 1, z późn. zm.);
 - 23) zadań i kompetencji odpowiedniego organu państwa członkowskiego w rozumieniu art. 2 pkt 6 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1235/2008 z dnia 8 grudnia 2008 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w odniesieniu do ustaleń dotyczących przywozu produktów ekologicznych z krajów trzecich (Dz. Urz. UE L 334 z 12.12.2008, str. 25, z późn. zm.);
 - 24) kontroli przestrzegania wymagań określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1331/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. ustanawiającym jednolitą procedurę wydawania zezwoleń na stosowanie dodatków do żywności, enzymów spożywczych i środków aromatyzujących (Dz. Urz. UE L 354 z 31.12.2008, str. 1),
 - 25) w zakresie wymagań rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1332/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie enzymów spożywczych, zmieniającym dyrektywę Rady 83/417/EWG, rozporządzenie Rady (WE) nr 1493/1999, dyrektywę 2000/13/WE, dyrektywę Rady 2001/112/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 258/97 (Dz. Urz. UE L 354 z 31.12.2008, str. 7);
 - 26) realizacji przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1333/2008 z dnia 16 grudnia 2008 roku w sprawie dodatków do żywności (Dz. Urz. UE L 354 z 31.12.2008, str. 16, z późn. zm.),
 - 27) realizacji przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1334/2008 z dnia 16 grudnia 2008 roku w sprawie środków aromatyzujących i niektórych składników żywności o właściwościach aromatyzujących do użycia w oraz na środkach spożywczych oraz zmieniające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1601/91, rozporządzenia (WE) nr 2232/96 oraz (WE) nr 110/2008 oraz dyrektywę 2000/13/WE (Dz. Urz. UE L 354 z 31.12.2008, str. 34),
 - 28) realizacji przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne

- dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (Dz.U.U.E.L.2009.300.1, z późn. zm),
- 29) realizacji przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 1099/2009 z dnia 24 września 2009 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas ich uśmiercania (Dz. U. U. E. L. 303 z 18.11.2009 str.1, z późn. zm.),
- 30) wynikającym z art. 67 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylającego dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 1, z późn. zm.);
- 31) realizacji przepisów rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 543/2011 z dnia 7 czerwca 2011 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz sektora przetworzonych owoców i warzyw (Dz. Urz. UE L 157 z 15.06.2011, str. 1, z późn. zm.),
- 32) realizacji przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. Urz. UE. L. 304, z 22.11.2011 r., str.18, z późn. zm.);
- 33) kontroli spełniania wymagań rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz. U. L 343 z 14.12.2012, str. 1);
- 34) realizacji przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 576/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie przemieszczania o charakterze niehandlowym zwierząt domowych oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 998/2003 (Dz. Urz.UE.L.2013.178.1);
- 35) kontroli spełniania wymagań określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającym wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającym rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671, z późn. zm.);
- 36) kontroli spełniania wymagań rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 664/2014 z dnia 18 grudnia 2013 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 w odniesieniu do ustanowienia symboli unijnych dotyczących chronionych nazw pochodzenia, chronionych oznaczeń geograficznych i gwarantowanych tradycyjnych specjalności oraz w odniesieniu do niektórych zasad dotyczących pochodzenia paszy i surowców, niektórych przepisów proceduralnych i niektórych dodatkowych przepisów przejściowych (Dz. Urz. UE L 179 z 19.6.2014, str. 17);
- 37) realizacji przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 652/2014, z dnia 15 maja 2014 r., ustanawiającego przepisy w zakresie zarządzania wydatkami odnoszącymi się do łańcucha żywnościowego, zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt oraz dotyczącymi zdrowia roślin i materiału przeznaczonego do reprodukcji roślin, zmieniające dyrektywy Rady 98/56/WE, 2000/29/WE i

2008/90/WE, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002, (WE) nr 882/2004 i (WE) nr 396/2005, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 oraz uchylające decyzje Rady 66/399/EWG, 76/894/EWG i 2009/470/WE (Dz. Urz. UE. L. 189 z 27 . 06. 2014 r. str.1).

- 38) realizacji przepisów rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 668/2014 z dnia 13 czerwca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 179 z 19.6.2014, str. 36);
- 39) realizacji przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 429/2016 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”) (Dz. U. UE. L. 84 z 31.03.2016 str. 1);

Szczegółowo zadania Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności obejmą:

I. W obecnym zakresie działania Inspekcji Weterynaryjnej:

- 1) badanie zwierząt rzeźnych oraz produktów pochodzenia zwierzęcego;
- 2) sprawowanie nadzoru nad ubojem zwierząt rzeźnych, w tym wykonywanie badania przed ubojowego zwierząt i poubojowego mięsa, oceny mięsa i sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt w trakcie uboju;
- 3) kontrolę weterynaryjną w handlu i wywozie zwierząt oraz produktów w rozumieniu przepisów o kontroli weterynaryjnej w handlu;
- 4) nadzór nad bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym nad wymaganiami weterynaryjnymi przy ich produkcji, umieszczaniu na rynku oraz sprzedaży bezpośredniej;
- 5) prowadzenie wymiany informacji w ramach systemów wymiany informacji, o których mowa w przepisach Unii Europejskiej;
- 6) przyjmowanie informacji o niebezpiecznych produktach żywnościowych od organów Inspekcji Handlowej oraz ocena ryzyka i stopnia zagrożenia spowodowanego niebezpiecznym produktem żywnościowym lub paszą, a następnie przekazywanie tych informacji do kierującego siecią systemu RASFF;
- 7) zbieranie informacji dotyczących wszystkich stwierdzonych przypadków niebezpiecznej żywności pochodzenia roślinnego, zwierzęcego i pasz – w zakresie objętym kompetencjami Inspekcji i przekazywanie tych informacji do krajowego punktu kontaktowego sieci systemu RASFF;
- 8) współpracę z organami centralnymi państw członkowskich UE oraz Komisją Europejską w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem prawodawstwa weterynaryjnego, a także z Międzynarodowym Urzędem do Spraw Epizootii oraz organizacjami międzynarodowymi;

- 9) dokonywanie analiz i ocen sytuacji epizootycznej, bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego i wymagań weterynaryjnych przy ich produkcji;
- 10) utrzymywanie rezerwy szczepionek, biopreparatów i produktów biobójczych oraz innych środków niezbędnych do diagnozowania i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych, oraz monitorowania chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych, a także związanej z nimi oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe u zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego i środkach żywienia zwierząt;
- 11) przeprowadzanie kontroli w zakresie prawidłowego funkcjonowania systemu teleinformatycznego (CELAB), w tym kontroli wprowadzania przez upoważnione podmioty danych dotyczących wyników przeprowadzonych badań laboratoryjnych do centralnej bazy danych;
- 12) wykonywanie badania mięsa zwierząt łownych;
- 13) sprawowanie nadzoru nad rozbiorem, przetwórstwem lub przechowywaniem mięsa i wystawia wymagane świadectwa zdrowia;
- 14) sprawowanie nadzoru nad punktami odbioru mleka, jego przetwórstwem oraz przechowywaniem produktów mleczarskich i wystawianie wymaganych świadectw zdrowia;
- 15) sprawowanie nadzoru nad wyładowywaniem ze statków rybackich i statków przetwórczych produktów rybołówstwa, nad obróbką, przetwórstwem i przechowywaniem tych produktów oraz ślimaków i żab;
- 16) sprawowanie nadzoru nad przetwórstwem i przechowywaniem jaj konsumpcyjnych i produktów jajecznych;
- 17) pobieranie próbek do badań urzędowych i prowadzenie badań laboratoryjnych;
- 18) sprawowanie nadzoru nad sprzedażą bezpośrednią nieprzetworzonych produktów pochodzenia zwierzęcego;
- 19) prowadzenie badań laboratoryjnych mięsa na obecność włośni;
- 20) prowadzenie badań laboratoryjnych, w tym w ramach monitorowania i badań kontrolnych, w kierunku szkodliwych dla ludzi i zwierząt czynników biologicznych, chemicznych, fizycznych, odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz związanych z nimi oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe, określone w prawodawstwie weterynaryjnym, a także w przepisach dotyczących pasz oraz bezpieczeństwa żywności i żywienia;
- 21) wystawianie świadectw zdrowia oraz zaświadczeń o spełnianiu minimalnych standardów co do higieny i warunków utrzymania zwierząt w gospodarstwie;
- 22) pobieranie opłat za nadzór i kontrole urzędowe;

- 23) wykonywanie czynności związanych ze sprawowaniem nadzoru nad bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym nad spełnianiem wymagań określonych przez właściwe organy państw trzecich dla zakładów uprawnionych do wysyłki produktów pochodzenia zwierzęcego do tych państw;
- 24) sprawowanie nadzoru nad stosowaniem przez podmioty podlegające nadzorowi Inspekcji obowiązkowego systemu znakowania wołowiny;
- 25) wykonywanie czynności w celu realizacji zadań wynikających z przepisów rozporządzenia nr 853/2004, rozporządzenia nr 854/2004 i rozporządzenia nr 882/2004 lub z przepisów Unii Europejskiej wydanych w trybie tych rozporządzeń;
- 26) sprawowanie nadzoru nad produkcją produktów pochodzenia zwierzęcego na obszarach podlegających ograniczeniom, nakazom lub zakazom, wydanym na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, oraz produkcją produktów pochodzenia zwierzęcego pochodzących z tych obszarów i wprowadzanie na rynek takich produktów;
- 27) sprawowanie nadzoru nad produkcją produktów pochodzenia zwierzęcego, w zakresie nieuregulowanym w przepisach rozporządzenia nr 852/2004, rozporządzenia nr 853/2004 i w przepisach Unii Europejskiej wydanych w trybie tych rozporządzeń, a także w zakresie, w jakim te przepisy upoważniają państwo członkowskie Unii Europejskiej do wydania odrębnych regulacji prawnych, powinny być spełnione wymagania zdrowotne, higieniczne, sanitarne, organizacyjne, lokalizacyjne, techniczne i technologiczne;
- 28) sprawowanie nadzoru nad produkcją mięsa przeznaczonego na użytek własny, w tym nad spełnieniem wymagań dotyczących zdrowia zwierząt, z których pozyskuje się mięso, wymagań, jakie powinny być spełnione przy uboju na terenie gospodarstwa, prowadzenie badania poubojowego mięsa, w tym mięsa pozyskanego w wyniku odstrzału zwierząt łownych, znakowanie mięsa;
- 29) sprawowanie nadzoru nad działalnością marginalną, lokalną i ograniczoną;
- 30) sprawowanie nadzoru nad produkcją produktów pochodzenia zwierzęcego o tradycyjnym charakterze wprowadzanych na rynek;
- 31) prowadzenie monitorowania substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych u zwierząt, w ich wydzielinach i wydalinach, w tkankach lub narządach zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego, w wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt oraz środkach żywienia zwierząt;
- 32) sprawowanie nadzoru nad ubojem z konieczności domowych zwierząt kopytnych;
- 33) sprawowanie nadzoru nad szkoleniami myśliwych;

- 34) zatwierdzanie w drodze decyzji administracyjnych projektów technologicznych zakładów;
- 35) prowadzenie rejestrów:
- a) zakładów prowadzących sprzedaż bezpośrednią produktów pochodzenia zwierzęcego, zakładów będących gospodarstwami, na terenie których dokonuje się uboju zwierząt pochodzących z innych gospodarstw w celu pozyskania mięsa na użytek własny, zakładów, które podlegają rejestracji zgodnie z art. 6 ust. 2 rozporządzenia nr 852/2004, w tym zakładów zatwierdzonych zgodnie z art. 4 ust. 2 rozporządzenia nr 853/2004, ze wskazaniem zakładów zatwierdzonych korzystających z krajowych środków dostosowujących, o których mowa w art. 10 ust. 3 rozporządzenia nr 853/2004 oraz zakładów prowadzących działalność marginalną, lokalną i ograniczoną,
 - b) innych podmiotów podlegających rejestracji,
 - c) zakładów zatwierdzonych w trybie i na zasadach określonych w art. 31 ust. 2 rozporządzenia nr 882/2004, ze wskazaniem zakładów zatwierdzonych korzystających z krajowych środków dostosowujących, o których mowa w art. 10 ust. 3 rozporządzenia nr 853/2004;
- 36) sprawowanie nadzoru nad produkcją podstawową, która podlega wpisowi do rejestru;
- 37) nadawanie zakładom uprawnień do produkcji na rynki państw trzecich;
- 38) uzgadnianie z właściwymi władzami państw trzecich wymagań weterynaryjnych, jakie powinny być spełnione przy przywozie z państwa trzeciego i wywozie do tego państwa produktów pochodzenia zwierzęcego, w zakresie nieokreślonym w przepisach Unii Europejskiej;
- 39) ponoszenie kosztów opracowywania wymagań państw trzecich pozyskanych od właściwych władz lub poprzez PL placówki dyplomatyczne i podawanie ich do publicznej wiadomości;
- 40) weryfikowanie orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno-epidemiologicznych o braku przeciwwskazań do wykonywania prac, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia na inne osoby;
- 41) powiadamianie Komisji Europejskiej oraz pozostałych państw członkowskich Unii Europejskiej o przyznanych odstępstwach, na zasadach określonych w art. 7 ust. 3 rozporządzenia nr 2074/2005;
- 42) współpraca z innymi Inspekcjami w zakresie bezpieczeństwa żywności;

- 43) kontrola transportów produktów, jeżeli posiada się informacje lub uzyska je od właściwej władzy państwa, przez terytorium którego produkty były transportowane, że zachodzi podejrzenie naruszenia przepisów Unii Europejskiej;
- 44) przeprowadzanie analizy i ocenę ryzyka w rozumieniu art. 3 pkt 10 i 11 rozporządzenia nr 178/2002;
- 45) zarządzanie ryzykiem i informowanie o ryzyku – w rozumieniu art. 3 pkt 12 i 13 rozporządzenia nr 178/2002;
- 46) prowadzenie nadzoru nad bezpieczeństwem stosowania substancji dodatkowych, substancji aromatyzujących i enzymów w żywności pochodzenia zwierzęcego, a także nad ich prawidłowym przechowywaniem;
- 47) prowadzenie weryfikacji badań przechowalniczych i testów obciążeniowych w celu określenia daty minimalnej trwałości, lub terminu przydatności do spożycia;
- 48) prowadzenie nadzoru nad stosowaniem w zakładach dobrej praktyki higienicznej (Good Hygienic Practice – GHP) i dobrej praktyki produkcyjnej (Good Manufacturing Practice – GMP),
- 49) prowadzenie w zakładach audytów systemu opartego na zasadach HACCP;
- 50) prowadzenie kontroli w zakładach produkujących produkty spożywcze pochodzenia zwierzęcego w zakresie materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością;
- 51) nadzór nad wytwarzaniem, obrotem i stosowaniem pasz i pasz leczniczych w żywieniu zwierząt w wytwórniach pasz, punktach obrotu paszami oraz w gospodarstwach;
- 52) nadzór nad wprowadzaniem na rynek zwierząt, produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych.
- 53) nadzór nad gromadzeniem, przechowywaniem, transportem, przetwarzaniem, operowaniem i użyciem ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych;
- 54) nadzór nad obrotem i stosowaniem produktów leczniczych weterynaryjnych w hurtowniach farmaceutycznych produktów leczniczych weterynaryjnych, zakładach leczniczych dla zwierząt, podmiotach prowadzących obrót produktami leczniczymi wydawanymi bez przepisu lekarza (OTC);
- 55) nadzór nad przestrzeganiem wymagań weterynaryjnych przy prowadzeniu działalności regulowanych przepisami ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (działalności nadzorowanych);
- 56) nadzór nad wprowadzaniem do handlu zwierząt i niejadalnych produktów pochodzenia zwierzęcego;
- 57) nadzór nad umieszczaniem na rynku zwierząt i niejadalnych produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym pochodzących z handlu;

- 58) nadzór i kontrola przestrzegania wymagań weterynaryjnych przy przemieszczaniu w celach niehandlowych zwierząt domowych towarzyszących podróżnym oraz zasad identyfikacji tych zwierząt;
- 59) nadzór i kontrola przestrzegania wymagań weterynaryjnych przy przemieszczaniu w koniowatych oraz przemieszczaniu w celach niehandlowych zwierząt cyrkowych;
- 60) zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania;
- 61) opracowanie programów zwalczania, monitorowania, wczesnego wykrywania chorób zakaźnych zwierząt w tym chorób odzwierzęcych;
- 62) opracowanie programów bioasekuracji;
- 63) opracowywanie planów gotowości zwalczania chorób zakaźnych zwierząt;
- 64) monitorowanie i badania kontrolne zakażeń zwierząt;
- 65) nadzór nad przestrzeganiem wymagań w zakresie humanitarnej ochrony zwierząt, w tym w czasie transportu;
- 66) nadzór nad przestrzeganiem wymogów w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt;
- 67) prowadzenie kontroli administracyjnych i kontroli na miejscu przestrzegania wymogów w zakresie określonym w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego;
- 68) opracowywaniem raportów finansowych w zakresie kosztów poniesionych na zwalczanie/monitoring chorób zakaźnych zwierząt, w tym sporządzanie wniosków dla Komisji Europejskiej uprawniających do uzyskania przez Polskę unijnego dofinansowania programów zwalczania chorób zakaźnych zwierząt;
- 69) uczestnictwo w strukturach określonych przepisami o zarządzaniu kryzysowym;
- 70) prowadzenie kontroli działalności hodowcy, dostawcy i użytkownika;
- 71) prowadzenie spraw związanych z uznaniem terytorium RP lub jego części, za (urzędowo) wolne od chorób zakaźnych zwierząt (w tym chorób zwierząt akwakultury);
- 72) prowadzenie spraw określonych przepisami o ochronie przyrody (kontrola zoo, wydawanie zaświadczeń);
- 73) zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych;
- 74) monitorowanie chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz związanej z nimi oporności na środki przeciwustrojowe u zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego i środkach żywienia zwierząt;
- 75) weterynaryjna kontrola graniczna;
- 76) kontrola weterynaryjna w handlu i wywozie zwierząt oraz produktów w rozumieniu przepisów o kontroli weterynaryjnej w handlu;
- 77) kontrola wyrobów do diagnostyki in vitro stosowanych w medycynie weterynaryjnej;
- 78) kontrola działalności hodowcy, dostawcy i użytkownika w ramach ochrony zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych;

- 79) nadzór nad stosowaniem substancji o działaniu hormonalnym, tyreostatycznym i beta-agonistycznym u zwierząt, z których lub od których pozyskiwane są produkty pochodzenia zwierzęcego w rozumieniu przepisów o produktach pochodzenia zwierzęcego;
- 80) nadzór nad bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym nad wymaganiami weterynaryjnymi przy ich produkcji, umieszczaniu na rynku oraz sprzedaży bezpośrednio;
- 81) nadzór nad wytwarzaniem, obrotem i stosowaniem pasz, dodatków stosowanych w żywieniu zwierząt, organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego i pasz genetycznie zmodyfikowanych oraz nad transgranicznym przemieszczaniem organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego;
- 82) nadzór nad zdrowiem zwierząt przeznaczonych do rozrodu oraz jakością zdrowotną materiału biologicznego i jaj wylęgowych drobiu;
- 83) nadzór nad obrotem i ilością stosowanych produktów leczniczych weterynaryjnych;
- 84) nadzór nad wytwarzaniem i stosowaniem pasz leczniczych;
- 85) nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt;
- 86) nadzór nad przestrzeganiem wymagań weterynaryjnych w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta gospodarskich;
- 87) nadzór nad prowadzeniem monitorowania substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych u zwierząt, w ich wydzielinach i wydalinach, w tkankach lub narządach zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego, w wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt oraz środkach żywienia zwierząt;
- 88) współpraca z organami celnymi, w tym przy kontroli przemieszczanych w celach niehandlowych zwierząt domowych towarzyszących podróżnym;
- 89) wystawianie świadectw zdrowia oraz zaświadczeń o spełnieniu minimalnych standardów co do higieny i warunków utrzymania zwierząt gospodarskich;
- 90) administrowanie systemem informatycznym TRACES;
- 91) przeprowadzanie weterynaryjnej kontroli granicznej zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego (spożywczych, ubocznych, niejadalnych), produktów złożonych i pasz wprowadzanych do UE z państw trzecich (GrIW);
- 92) przeprowadzanie kontroli czyszczenia i dezynfekcji pustych pojazdów powracających po rozładunku zwierząt w Rosji, Białorusi i Ukrainie (GrLW);
- 93) zatwierdzanie i nadzór nad składami celnymi i składami wolnocłowymi oraz magazynami w wolnych obszarach celnych dla produktów niespełniających

- wymagań przywozowych znajdującymi się w obszarze przejścia granicznego (GrLW);
- 94) zatwierdzanie i nadzór nad podmiotami zlokalizowanymi na terenie przejść granicznych zaopatrującymi międzynarodowe środki transportu w produkty niespełniające wymagań przywozowych;
 - 95) zatwierdzanie i nadzór nad składami celnymi i składami wolnocłowymi oraz magazynami w wolnych obszarach celnych dla produktów niespełniających wymagań przywozowych znajdującymi się poza obszarem przejścia granicznego (PLW);
 - 96) przeprowadzanie kontroli dobrostanu zwierząt w transporcie w punktach wyjazdu UE (GrLW);
 - 97) realizacja planu monitorowania obecności substancji niedozwolonych oraz pozostałości leków weterynaryjnych, skażeń mikrobiologicznych, radiologicznych w środkach spożywczych pochodzenia zwierzęcego importowanych z państw trzecich (GrLW);
 - 98) Wydawanie decyzji w przypadkach stwierdzonych nieprawidłowości w trakcie kontroli zwierząt towarzyszących przemieszczanych w celach niehandlowych (PLW);
 - 99) nadzór nad gromadzeniem, transportem i utylizacją produktów pochodzenia zwierzęcego stanowiących część bagażu podróżnych i przesyłek z państw trzecich (PLW);
 - 100) nadzór nad gromadzeniem, transportem i utylizacją produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego rozładowywanych z międzynarodowych środków transportu jako odpady cateringowe (PLW);
 - 101) ustanawianie warunków i wydawanie pozwoleń na przywóz zwierząt, dla których nie zostały ustalone warunki weterynaryjne na poziomie UE (GLW);
 - 102) wydawanie zgody na przywóz prób badawczych z państw trzecich (GrLW/GLW);
 - 103) przekazywanie rocznych sprawozdań do KE w zakresie produktów pochodzenia zwierzęcego zatrzymanych przez właściwe organy podczas kontroli bagażu podróżnych z państw trzecich oraz przesyłek pocztowych (GLW);
 - 104) obsługa systemów TRACES, RASFF w zakresie przesyłek wprowadzanych z państw trzecich do UE (GrLW/PLW/GLW)
 - 105) nadzór nad transgranicznym przemieszczaniem organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego;
 - 106) prowadzenie kontroli w zakresie spełniania przez nawozy lub środki wspomagające uprawę roślin, które zostały wytworzone z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub produktów pochodnych, lub zawierają w swoim składzie produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego lub produkty pochodne, wymagań określonych w rozporządzeniu nr 1069/2009;

II. W obecnym zakresie działania Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, w odniesieniu do:

II.1. Nadzoru nad zdrowiem roślin:

- 1) kontrola fitosanitarna roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów, podłoży i gleby oraz środków transportu, w miejscach wwozu i na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) ocena stanu zagrożenia roślin przez organizmy szkodliwe oraz prowadzenie ewidencji tych organizmów;
- 3) wydawanie decyzji w sprawie zwalczania organizmów szkodliwych;
- 4) ustalanie i doskonalenie metod oraz terminów zwalczania organizmów szkodliwych, a także zapobieganie ich rozprzestrzenianiu się;
- 5) wydawanie świadectw fitosanitarnych, paszportów roślin i zaświadczeń oraz nadzór nad podmiotami upoważnionymi do wydawania paszportów roślin, w tym w zakresie prawidłowości ich wydawania;
- 6) kontrola zabiegów oczyszczania, odkażania i przerobu roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów;
- 7) zawiadamianie organizacji ochrony roślin państwa, z którego pochodzą rośliny, produkty roślinne lub przedmioty, o ich zatrzymaniu lub zniszczeniu;
- 8) nadzór nad wprowadzaniem, rozprzestrzenianiem oraz nad pracami z wykorzystaniem organizmów kwarantannowych, roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów porażonych przez organizmy kwarantannowe lub niespełniających wymagań specjalnych oraz roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów, których wprowadzanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przemieszczanie jest zakazane;
- 9) prowadzenie rejestru przedsiębiorców;
- 10) badania laboratoryjne roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów;
- 11) wydawanie decyzji w sprawie postępowania z roślinami, produktami roślinnymi lub przedmiotami podlegającymi granicznej kontroli fitosanitarnej;

II.2. Zapobiegania zagrożeniom związanym z obrotem i stosowaniem środków ochrony roślin:

- 1) kontrola podmiotów prowadzących produkcję środków ochrony roślin w zakresie spełnienia wymagań określonych w przepisach o środkach ochrony roślin oraz w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącym wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i

uchylającym dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 1, z późn. zm.), zwanym dalej "rozporządzeniem nr 1107/2009";

- 2) upoważnianie podmiotów do prowadzenia badań skuteczności działania środków ochrony roślin oraz kontrola w zakresie spełniania wymagań dobrej praktyki doświadczalnej w rozumieniu art. 3 pkt 20 rozporządzenia nr 1107/2009;
- 3) wykonywanie obowiązków organu prowadzącego rejestr działalności regulowanej w zakresie wprowadzania do obrotu lub konfekcjonowania środków ochrony roślin, w tym kontrola podmiotów prowadzących działalność w tym zakresie;
- 4) kontrola składowania i przemieszczania środków ochrony roślin;
- 5) kontrola opakowań środków ochrony roślin znajdujących się w obrocie, w zakresie spełnienia wymagań określonych w przepisach o środkach ochrony roślin oraz w rozporządzeniu nr 1107/2009;
- 6) kontrola składu lub właściwości fizycznych, lub właściwości chemicznych środków ochrony roślin wprowadzonych do obrotu;
- 7) kontrola wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin;
- 8) kontrola reklamy środków ochrony roślin w zakresie określonym w rozporządzeniu nr 1107/2009;
- 9) kontrola stosowania środków ochrony roślin;
- 10) wykonywanie obowiązków organu prowadzącego rejestr działalności w zakresie potwierdzania sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin, w tym kontrola podmiotów prowadzących działalność w tym zakresie;
- 11) upoważnianie podmiotów do prowadzenia działalności w zakresie certyfikacji w integrowanej produkcji roślin, kontrola zgodności działalności tych podmiotów z przepisami dotyczącymi integrowanej produkcji roślin oraz wykonywanie działalności w zakresie certyfikacji w integrowanej produkcji roślin;
- 12) wykonywanie obowiązków organu prowadzącego rejestr działalności w zakresie prowadzenia szkoleń w zakresie środków ochrony roślin, w tym kontrola podmiotów prowadzących działalność w tym zakresie;
- 13) monitorowanie zużycia środków ochrony roślin;

II.3. Nadzoru nad wytwarzaniem, oceną, obrotem i stosowaniem materiału siewnego:

- 1) ocena polowa, laboratoryjna i cech zewnętrznych materiału siewnego;
- 2) kontrola tożsamości materiału siewnego;
- 3) kontrola przestrzegania zasad i obowiązujących wymagań w zakresie wytwarzania, oceny, przechowywania, obrotu i stosowania materiału siewnego, w tym modyfikowanego genetycznie;

- 4) wydawanie akredytacji w zakresie pobierania próbek i oceny materiału siewnego oraz kontrola warunków ich przestrzegania;
- 5) wydawanie urzędowych etykiet i plomb oraz nadzór nad jednostkami upoważnionymi do wypełniania etykiet;
- 6) kontrola materiału siewnego wwożonego z państw trzecich oraz ustalanie stopni kwalifikacji tego materiału;
- 7) dokonywanie oceny materiału siewnego w przypadku złożenia odwołania od oceny wykonanej przez akredytowane podmioty;

II.4. Nadzoru nad wyrobem i rozlewem wyrobów winiarskich, obrotem tymi wyrobami i organizacją rynku wina w zakresie przeprowadzania kontroli upraw winorośli, z których winogrona są przeznaczone do wyrobu wina;

III. W obecnym zakresie działania Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych:

- 1) nadzór nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych, a w szczególności:
 - a) kontrola jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych w produkcji i obrocie, w tym wywożonych za granicę,
 - b) kontrola jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych przywożonych spoza państw członkowskich Unii Europejskiej oraz spoza państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w tym kontrola graniczna tych artykułów,
 - c) dokonywanie oceny i wydawanie świadectw w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych,
 - d) powiadamianie podpunktu krajowego punktu kontaktowego w ramach sieci systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach (systemu RASFF) o podjętych decyzjach dotyczących niebezpiecznych artykułów rolno-spożywczych,
 - e) kontrola artykułów rolno-spożywczych oznakowanych chronionymi nazwami pochodzenia, chronionymi oznaczeniami geograficznymi albo nazwami gwarantowanych tradycyjnych specjalności, zarejestrowanymi na podstawie przepisów o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych, lub nazwami odwołującymi się do zarejestrowanych chronionych nazw pochodzenia, chronionych oznaczeń

- geograficznych albo gwarantowanych tradycyjnych specjalności oraz współpraca z jednostkami sprawującymi taką kontrolę w innych państwach,
- f) kontrola wyrobów winiarskich oznakowanych chronionymi nazwami pochodzenia lub chronionymi oznaczeniami geograficznymi, zarejestrowanymi na podstawie przepisów o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina, lub nazwami odwołującymi się do zarejestrowanych chronionych nazw pochodzenia lub chronionych oznaczeń geograficznych oraz współpraca z jednostkami sprawującymi taką kontrolę w innych państwach,
 - g) kontrola napojów spirytusowych oznakowanych chronionymi oznaczeniami geograficznymi, zarejestrowanymi na podstawie przepisów o wyrobie napojów spirytusowych oraz o rejestracji i ochronie oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych, lub nazwami odwołującymi się do zarejestrowanych chronionych oznaczeń geograficznych oraz współpraca z jednostkami sprawującymi taką kontrolę w innych państwach;
 - h) kontrola artykułów rolno-spożywczych oznaczonych określeniem jakościowym stosowanym fakultatywnie „produkt górski”, o którym mowa w art. 31 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 343 z 14.12.2012, str. 1) (ustawa o *rejestracji i ochronie ... w trakcie zmian w Sejmie*)
- 2) kontrola warunków składowania i transportu artykułów rolno-spożywczych;
 - 3) nadzór w zakresie jakości handlowej określonej przepisami Unii Europejskiej odnoszącymi się do:
 - a) mięsa drobiowego;
 - b) jaj;
 - c) tusz wieprzowych;
 - d) tusz wołowych;
 - e) tusz innych zwierząt;
 - f) mięsa pochodzącego z bydła w wieku poniżej 12. miesiąca życia;
 - 4) nadzór nad produkcją ekologiczną i działalnością inspektorów rolnictwa ekologicznego oraz współpraca z jednostkami sprawującymi taki nadzór w innych państwach;
 - 5) sprawowanie nadzoru nad jednostkami certyfikującymi oraz produkcją ekologiczną;
 - 6) kontrola prawidłowość działania jednostek certyfikujących w zakresie przepisów dotyczących rolnictwa ekologicznego;

- 7) gromadzenie i przetwarzanie informacji dotyczących jednostek certyfikujących działających w obszarze rolnictwa ekologicznego;
- 8) wydawanie nakazów wykonania odpowiednich działań naprawczych związanych z funkcjonowaniem jednostek certyfikujących w rolnictwie ekologicznym;
- 9) gromadzenie, przechowywanie i przetwarzanie informacji o producentach w rolnictwie ekologicznym;
- 10) opracowywanie i udostępnianie formularza Zgłoszenia podjęcia działalności w zakresie rolnictwa ekologicznego;
- 11) gromadzenie danych o wynikach analiz próbek pobranych u producentów ekologicznych, przekazywanych przez laboratoria urzędowe;
- 12) udostępnianie danych i informacji na temat produkcji ekologicznej i producentów ekologicznych;
- 13) rozpatrywanie wniosków o pozwolenie na zastosowanie przewidzianych prawem odstępstw od zasad produkcji ekologicznej;
- 14) przeprowadzanie egzaminów na inspektorów rolnictwa ekologicznego oraz prowadzenie rejestru tych inspektorów;
- 15) wydawanie decyzji o skreśleniu z rejestru inspektorów rolnictwa ekologicznego w przypadkach określonych w ustawie o rolnictwie ekologicznym;
- 16) wydawanie zaświadczeń imiennych pieczęci osobom wpisanym do rejestru inspektorów rolnictwa ekologicznego;
- 17) posiadanie kompetencji i wykonywanie zadań określonych dla odpowiedniego organu państwa członkowskiego w rozumieniu art. 2 pkt 6 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1235/2008 (kontrole graniczne produktów ekologicznych importowanych z państw trzecich w celu dopuszczenia do swobodnego obrotu na terytorium UE);
- 18) prowadzenie analiz danych i informacji dostarczanych przez jednostki certyfikujące;
- 19) prowadzenie audytów i dokonywanie inspekcji jednostek certyfikujących w zakresie stosowania przez nie procedur kontrolnych, posiadanych środków technicznych i kwalifikacji posiadanych przez osoby prowadzące kontrolę, o której mowa w art. 7 ust. 1, oraz dokonywanie sprawdzenia dokumentów dotyczących kontroli;
- 20) wymierzanie kar pieniężnych za wykroczenia wskazane w ustawie o rolnictwie ekologicznym;
- 21) wydawanie opinii (na wniosek MRiRW) do wniosku podmiotu ubiegającego się o upoważnienie do działania jako jednostka certyfikująca;
- 22) w przypadku cofnięcia upoważnienia jednostce certyfikującej przejmowanie uprawnień tej jednostki w zakresie kontroli producentów i wydanych im certyfikatów;

- 23) wnioskowanie do ministra właściwego ds. rolnictwa o cofnięcie upoważnienia jednostce certyfikującej (w przypadkach określonych w art. 27 ust. 8 i ust. 9 lit. d rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007);
- 24) gromadzenie dokumentów i informacji od jednostki certyfikującej, której cofnięto upoważnienie;
- 25) nadzór na rynku owoców i warzyw w zakresie określonym odrębnymi przepisami oraz współpraca z jednostkami sprawującymi taki nadzór w innych państwach;
- 26) sprawowanie funkcji organu kontrolnego dla rynku owoców i warzyw w zakresie określonym przepisami Unii Europejskiej, z wyłączeniem sprzedaży detalicznej konsumentowi finalnemu;
- 27) wydawanie i cofanie, w drodze decyzji, zezwolenia na korzystanie ze specjalnego wzoru oznakowania opakowań świeżych owoców i warzyw, określonego w załączniku II do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 543/2011 z dnia 7 czerwca 2011 r. *ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz sektora przetworzonych owoców i warzyw*;
- 28) kontrolowanie jakości handlowej owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży;
- 29) przeprowadzanie kontroli wykonania czynności mających na celu uniemożliwienie wprowadzenia do obrotu lub bezpośredniej konsumpcji owoców i warzyw świeżych nieprzeznaczonych do sprzedaży oraz sporządzenie protokołu z wykonania tych czynności;
- 30) przeprowadzanie kontroli w zakresie spełniania przez handlowców świeżych owoców i warzyw obowiązku przekazywania informacji, o których mowa w art. 17 ust. 1, 2 i 4 rozporządzenia nr 543/2011, oraz zgodności tych informacji ze stanem faktycznym;
- 31) nadzór nad działalnością osób wpisanych do rejestru rzeczoznawców, a w szczególności:
 - a) prowadzenie rejestru rzeczoznawców,
 - b) przeprowadzanie egzaminów dla rzeczoznawców,
 - c) prowadzenie szkoleń w zakresie zasad ustalania klas jakości świeżych owoców i warzyw,
 - d) wydawanie upoważnień do prowadzenia szkoleń w zakresie zasad ustalania klas jakości świeżych owoców i warzyw,
 - e) wydawanie decyzji o wpisie, odmowie wpisu bądź skreśleniu z rejestru rzeczoznawców,
 - f) wydawanie decyzji o uznaniu kwalifikacji na podstawie przepisów o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej,

- g) kontrola działalności wykonywanej przez rzeczoznawców;
 - h) upoważnianie podmiotów do prowadzenia szkoleń w zakresie zasad ustalania klas jakości świeżych owoców i warzyw;
- 32) sprawowanie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu nawozów, nawozów oznaczonych znakiem "NAWÓZ WE" i środków wspomagających uprawę roślin,
- 33) przeprowadzanie kontroli:
- a) zgodności nawozów oznaczonych znakiem "NAWÓZ WE" z typami tych nawozów określonymi w rozporządzeniu (WE) nr 2003/2003, Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. w sprawie nawozów,
 - b) spełniania przez nawozy, nawozy oznaczone znakiem "NAWÓZ WE" i środki wspomagające uprawę roślin wymagań jakościowych oraz określonych, na podstawie art. 10 pkt 5 lub art. 11 pkt 5 ustawy o nawozach i nawożeniu, wymagań, jakie powinny one spełniać w zakresie dopuszczalnych wartości zanieczyszczeń - dokonywanej na podstawie badań ich parametrów chemicznych, fizycznych, fizykochemicznych i biologicznych, wykonywanych w laboratoriach wskazanych w przepisach wydanych na podstawie art. 15 pkt 1 ustawy - dla nawozów oznaczonych znakiem "NAWÓZ WE" lub w okręgowych stacjach chemiczno-rolniczych - dla pozostałych nawozów i środków wspomagających uprawę roślin,
 - c) przestrzegania przepisów dotyczących obrotu nawozami, nawozami oznaczonymi znakiem "NAWÓZ WE" oraz środkami wspomagającymi uprawę roślin,
 - d) zgodności wapna nawozowego, do którego zalicza się wapno nawozowe zawierające magnez, z ich typami i szczegółowymi wymaganiami jakościowymi dla tych typów określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 12 pkt 5 ustawy o nawozach i nawożeniu;
- 34) prowadzenie kontroli jakości handlowej wyrobów winiarskich;
- 35) prowadzenie kontroli dokumentów towarzyszących przewozowi wyrobów winiarskich;
- 36) prowadzenie kontroli rejestrów przychodu i rozchodu wyrobów winiarskich;
- 37) prowadzenie kontroli produktów oznakowanych chronionymi nazwami pochodzenia, chronionymi oznaczeniami geograficznymi albo nazwami gwarantowanych tradycyjnych specjalności lub nazwami odwołującymi się do zarejestrowanych chronionych nazw pochodzenia, chronionych oznaczeń geograficznych albo gwarantowanych tradycyjnych specjalności;
- 38) prowadzenie kontroli zgodności stosowania oznaczeń geograficznych aromatyzowanych produktów sektora wina;

- 39) sprawdzanie prawidłowości przeprowadzania procesów enologicznych, tj. wzbogacania, odkwaszania i słodzenia;
- 40) sprawdzanie prawidłowości usuwania produktów ubocznych powstałych przy wyrobie wina, w przypadku podmiotów wyrabiających powyżej 25 hl wina w roku gospodarczym;
- 41) wydawanie opinii techniczno-technologicznych przedsiębiorcom wykonującym działalność gospodarczą w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich;
- 42) certyfikowanie wina z określonego rocznika lub wina z określonej odmiany winorośli;
- 43) kontrola wymagań jakości handlowej dla napojów spirytusowych;
- 44) kontrola produktów rybnych w odniesieniu do kategorii wielkości i kategorii świeżości, oznaczania i etykietowania, identyfikowalności;
- 45) nadzór nad upoważnionymi przez ministra właściwego do spraw rynków rolnych jednostkami certyfikującymi w zakresie produktów posiadających chronioną nazwę pochodzenia, chronione oznaczenie geograficzne albo będących gwarantowaną tradycyjną specjalnością:
 - a) prowadzenie audytów i inspekcji upoważnionych jednostek certyfikujących w zakresie stosowania przez nie procedur kontrolnych, posiadanych środków technicznych i posiadanych przez pracowników kwalifikacji oraz dokonywanie sprawdzenia dokumentów dotyczących kontroli,
 - b) prowadzenie analiz danych i informacji dostarczanych przez jednostki certyfikujące;
- 46) nadzór nad produkcją produktów rolnych lub środków spożywczych oznaczonych jako chronione nazwy pochodzenia, chronione oznaczenia geograficzne lub gwarantowane tradycyjne specjalności (ustawa o *rejestracji i ochronie ...* w trakcie zmian w Sejmie),
- 47) przeprowadzanie kontroli zgodności ze specyfikacją procesu produkcji produktów rolnych i środków spożywczych posiadających chronioną nazwę pochodzenia, chronione oznaczenie geograficzne lub świadectwo specyficznego charakteru będących gwarantowaną tradycyjną specjalnością;
- 48) wymierzanie kar pieniężnych za wykroczenia wskazane w ustawie o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych (ustawa o *rejestracji i ochronie ...* w trakcie zmian w Sejmie);
- 49) prowadzenie wykazu producentów, posiadających ważny certyfikat zgodności lub ważne świadectwo jakości dla produktów posiadających chronioną nazwę pochodzenia, chronione oznaczenie geograficzne albo będących gwarantowaną tradycyjną specjalnością oraz zamieszczanie go w Biuletynie Informacji Publicznej (ustawa o *rejestracji i ochronie ...* w trakcie zmian w Sejmie);

- 50) wydawanie certyfikatów na chmiel i na produkty chmielowe;
- 51) pobieranie próbek chmielu lub produktów chmielowych do badań laboratoryjnych;
- 52) sprawowanie funkcji organu kontrolnego dla rynku chmielu w zakresie określonym przepisami Unii Europejskiej;
- 53) wydawanie dokumentów na chmiel przygotowany lub produkty chmielowe wytwarzane na zlecenie browaru i zużyte przez ten browar na własne potrzeby;
- 54) przeprowadzanie kontroli, na rynku chmielu, o których mowa w art. 22 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia Komisji (EWG) nr 1850/2006 z dnia 14 grudnia 2006 r. *ustanawiającego szczegółowe zasady certyfikacji chmielu i produktów chmielowych*;
- 55) przekazywanie ministrowi właściwemu do spraw rynków rolnych oraz Komisji Europejskiej informacji dotyczących rejestru umów, danych dotyczących przywozu chmielu z państw trzecich oraz innych danych dotyczących chmielu;
- 56) współpraca z właściwymi organami administracji rządowej w województwie, organami innych inspekcji, urzędami celnymi, Policją, jednostkami samorządu terytorialnego oraz państwowymi jednostkami organizacyjnymi realizującymi politykę rolną państwa;
- 57) współpraca z jednostkami organizacyjnymi pełniącymi funkcje agencji płatniczych w zakresie realizacji Wspólnej Polityki Rolnej oraz jednostkami organizacyjnymi uczestniczącymi w realizacji operacji finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym;
- 58) wydawanie świadectw potwierdzających pochodzenie mięsa wołowego z dorosłych osobników męskich, uprawniających do otrzymania refundacji wywozowych, o których mowa w przepisach Unii Europejskiej dotyczących warunków udzielania specjalnych refundacji wywozowych do niektórych rodzajów wołowiny bez kości oraz w przepisach Unii Europejskiej dotyczących przyznawania specjalnych refundacji eksportowych w sektorze wołowiny i cielęciny;
- 59) kontrola prawidłowości dokonanych transakcji finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji, realizowanych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, z wyłączeniem refundacji eksportowych;
- 60) zwalnianie z obowiązku znakowania jaj, o którym mowa w art. 11 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 589/2008 z dnia 23 czerwca 2008 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonywania rozporządzenia Rady WE nr 1234/2007 w sprawie norm handlowych w odniesieniu do jaj;
- 61) organizacja testów certyfikacyjnych, o których mowa w części A załącznika II do rozporządzenia nr 1249/2008 z dnia 10 grudnia 2008 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wdrożenia wspólnotowych klas klasyfikacji tusz wołowych, wieprzowych i baranich oraz raportowania ich cen;

- 62) kontrola towarów paczkowanych znajdujących się w obrocie lub przeznaczonych do wprowadzenia do obrotu w zakresie przestrzegania postanowień ustawy z dnia 7 maja 2009 r. *o towarach paczkowanych*;
- 63) współpraca z organami celnymi w zakresie kontroli granicznej jakości handlowej w portach morskich;
- 64) nadzór na rynku chmielu w zakresie określonym odrębnymi przepisami oraz współpraca z jednostkami sprawującymi taki nadzór w innych państwach;
- 65) współpraca z organizacjami międzynarodowymi zajmującymi się jakością handlową artykułów rolno-spożywczych oraz ich obrotem międzynarodowym lub uczestnictwo w pracach tych organizacji;
- 66) udzielanie informacji i szkolenie w zakresie przepisów i wymagań dotyczących jakości handlowej lub ustalania klas jakości handlowej oraz metod i badań artykułów rolno-spożywczych;
- 67) współpraca z urzędowymi jednostkami kontrolnymi w innych państwach w zakresie kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, w tym wymienianie informacji lub próbek artykułów rolno-spożywczych;
- 68) wykonywanie innych zadań określonych w przepisach odrębnych;
- 69) wydawanie decyzji w sprawie upoważniania podmiotów do działania jako jednostki certyfikujące;
- 70) kontrola raportowania danych rynkowych z rynku wołowiny
- 71) wydawanie opinii w zakresie przyznania znaku „Poznaj Dobrą Żywność”

IV. W obecnym zakresie działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej:

- 1) wydawanie opinii higieniczno – sanitarnych o projektach technologicznych obiektów żywnościowo – żywnościowych oraz decyzji stwierdzających spełnianie wymagań koniecznych do zapewnienia higieny przy produkcji lub sprzedaży środków spożywczych;
- 2) rejestracja i zatwierdzanie zakładów produkcji i obrotu żywności;
- 3) prowadzenie informatycznego programu zawierającego dane o obiektach i wynikach kontroli tych obiektów a także o wynikach badań próbek środków spożywczych zbadanych w ramach urzędowej kontroli żywności;
- 4) prowadzenie nadzoru dot. żywności w zakresie:
 - produkcji i wprowadzania do obrotu produktów spożywczych w zakresie bezpieczeństwa żywności, w tym przywożonych i wywożonych za granicę;
 - przestrzegania warunków sanitarnych i higienicznych w procesie produkcji i obrotu,
 - identyfikowalności produktów;
- 5) kontrola wdrażania i utrzymywania systemów: GMP, GHP, HACCP w zakładach;

- 6) ocena poradników systemu HACCP;
- 7) działanie w systemie RASFF, w tym kierowanie krajowym punktem kontaktowym RASFF, współpraca w ramach RASFF z Komisją Europejską –przesyłanie powiadomień do KE, stałe śledzenie powiadomień zgłaszanych przez inne Kraje Członkowskie oraz podejmowanie działań w tym zakresie;
- 8) kontrola żywności GM, w tym w zakresie:
 - znakowania i możliwości śledzenia drogi produktu,
 - wprowadzania do obrotu żywności GM zgodnie z art. 5 Rozp. 1829/2003,
 - pobierania próbek i analiza laboratoryjna w kierunku obecności GMO;
- 9) przyjmowanie powiadomień o wprowadzeniu po raz pierwszy do obrotu, prowadzenie rejestrów tych powiadomień i przeprowadzanie postępowania wyjaśniającego w stosunku do:
 - żywności specjalnego przeznaczenia żywieniowego
 - środków spożywczych wzbogacanych;
- 10) nadzór nad nową żywnością;
- 11) nadzór nad środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego,
- 12) pobierania próbek i oceny jakości zdrowotnej, bieżącego nadzoru nad producentami i wprowadzającymi do obrotu z uwzględnieniem importu;
- 13) kontrola żywności napromienianej, w tym:
 - określanie warunków przeprowadzania napromieniania,
 - wydawanie zgody podmiotom na prowadzenie napromieniania,
 - kontrola żywności potencjalnie napromienionej (pobieranie i badanie próbek),
 - kontrole żywności importowanej – z uwzględnieniem szczególnych warunków określonych w Decyzjach KE,
 - kontrola znakowania
 - kontrola zakładów napromieniających żywność, które są w Polsce do tego upoważnione;
- 14) nadzór w zakresie dot. grzybów, w tym:
 - nad produkcją grzybów i przetworów grzybowych,
 - nad obrotem, w tym nad targowiskami i importem,
 - określanie wykazu grzybów dopuszczonych do obrotu,
 - szkolenia grzyboznawców i klasyfikatorów grzybów i ich rejestracja,
 - nadawanie i pozbawianie uprawnień klasyfikatora grzybów i grzyboznawcy;
- 15) nadzór w zakresie dot. wód mineralnych, źródłanych i stołowych, w tym:
 - nad kryteriami oceny i kwalifikacji tych wód,
 - nad wydobywaniem i wprowadzaniem do obrotu w/w wód,

- nad jakością zdrowotną: wymaganiami mikrobiologicznymi, fizyko-chemicznymi oraz oceną znakowania;
- 16) nadzór w zakresie substancji dodatkowych i enzymów, w tym :
 - kontrola dot. tych substancji, warunków ich stosowania, zakresu informacji podanych na opakowaniach,
 - kontrola spełniania kryteriów czystości dodatków do żywności;
- 17) nadzór i kontrola zanieczyszczeń znajdujących się w środkach spożywczych, w tym pozostałości pestycydów i drobnoustrojów;
- 18) kontrola spełniania kryteriów czystości i specyfikacji, prawidłowość zastosowania i oznakowania aromatów i rozpuszczalników;
- 19) nadzór w zakresie stosowania oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych oraz znakowania wartością odżywczą;
- 20) nadzór nad stosowaniem i oznakowaniem materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, substancji, których stosowanie jest dozwolone w procesie wytwarzania lub przetwarzania materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych oraz ich recyklingu;
- 21) nadzór nad ruchomymi obiektami obrotu żywnością w zakresie:
 - uzgadniania miejsc prowadzenia handlu,
 - określania rodzaju produktów sprzedawanych z danego środka transportu;
- 22) współpraca z EFSA, uczestnictwo w grupach roboczych i spotkaniach (np. ds. RASFF, komunikacji etc);
- 23) współpraca z DG SANTE oraz FVO – punkt kontaktowy, przygotowywanie misji, koordynacja raportów i wdrażania rekomendacji w zakresie kompetencji PIS; raportowanie do KE wyników badania próbek – kwartalne i roczne, raportowanie do KE wyników kontroli operatorów żywności – roczne;
- 24) koordynacja Krajowego planu pobierania próbek, badania żywności i monitoringu;
- 25) koordynacja i uczestnictwo w pracach instytucji UE (KE i Rady) w zakresie bezpieczeństwa żywności, w tym substancji dodatkowych i aromatów, nowej żywności, pestycydów w żywności, 3-MCPD, WWA, GMO, histaminy, wód mineralnych, mykotoksyn, żywności napromienianej etc;
- 26) nadzór nad stosowaniem produktów biobójczych przy produkcji oraz obrocie żywnością;

V. W obecnym zakresie działania Inspekcji Handlowej:

- 1) kontrola znakowania wprowadzonych do obrotu produktów GMO w rozumieniu ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2007 r. Nr 36, poz. 233, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 oraz z

2015 r. poz. 277), przeznaczonych dla konsumentów, w tym pobieranie próbek i badanie próbek tych produktów w celu identyfikacji w tych produktach organizmów genetycznie zmodyfikowanych;

- 2) kontrola znakowania genetycznie zmodyfikowanej żywności w zakresie wymagań określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz. Urz. UE L 268 z 18.10.2003, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 32, str. 432) oraz rozporządzeniu (WE) nr 1830/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. dotyczącym możliwości śledzenia i etykietowania organizmów zmodyfikowanych genetycznie oraz możliwości śledzenia żywności i produktów paszowych wyprodukowanych z organizmów zmodyfikowanych genetycznie i zmieniającym dyrektywę 2001/18/WE (Dz. Urz. UE L 268 z 18.10.2003, str. 24, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 32, str. 455), w obrocie detalicznym, w tym pobieranie i badanie próbek żywności w celu identyfikacji w niej organizmów genetycznie zmodyfikowanych;
- 3) nadzór nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych w obrocie detalicznym na poziomie sprzedaży konsumenckiej, zgodnie z ustawą z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych;
- 4) nadzór w zakresie obrotu środkami żywienia zwierząt przeznaczonymi dla zwierząt towarzyszących, z wyłączeniem zakładów leczniczych dla zwierząt, zgodnie z ustawą z dnia 23 sierpnia 2001 r. o środkach żywienia zwierząt (tj.Dz.U. z 2005 r. Nr 255, poz. 2143);
- 5) kontrola żywności paczkowanej znajdującej się w obrocie detalicznym, zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 2009 r. o towarach paczkowanych (Dz. U. Nr 91, poz. 740, z późn. zm.).

VI. W obecnym zakresie działania Inspekcji Ochrony Środowiska:

- 1) kontrola stosowania nawozów, nawozów oznaczonych znakiem "NAWÓZ WE i środków wspomagających uprawę roślin;
- 2) kontrola warunków przewozu i przechowywania nawozów, nawozów oznaczonych znakiem "NAWÓZ WE i środków wspomagających uprawę roślin.

Przedstawiona koncepcja konsolidacji służb kontroli żywności w Polsce powstała po analizie struktur kontroli żywności funkcjonujących w innych państwach członkowskich UE. Należy podkreślić, że Polska jest wymieniana jako jedno z nielicznych państw członkowskich, w którym nie dokonano żadnych zmian instytucjonalnych w obszarze systemu bezpieczeństwa

żywności (źródło : „National food safety systems in the European Union. A comparative survey”. W International Journal of Food Studies, kwiecień 2013, tom 2, str 105-117)

Opracowany na podstawie wyżej przedstawionych przesłanek projekt ustawy o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności reguluje organizację, ustrój i sposób działania Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności, w tym jej organy, zasady ich powoływania, podporządkowania oraz ogólne kwestie związane ze sposobem funkcjonowania tej Inspekcji w systemie organów administracji, ogólny zakres działania oraz kompetencje poszczególnych jej organów, a także zakres ich uprawnień w procesie przeprowadzania kontroli.

W zamiarze projektodawcy Inspekcja będzie podlegać ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa, co tłumaczy się charakterem jej zadań, które w przeważającej części są objęte działem administracji rządowej – rolnictwo, stosownie do art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1548, z późn. zm.).

Art. 3 ust. 1 projektu ustawy wskazuje ogólny zakres spraw, którymi będzie zajmować się Inspekcja. Katalog tych spraw łączy dotychczasowy zakres zadań Inspekcji Weterynaryjnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych. Ust. 2. tego artykułu stanowi, że szczegółowe zadania Inspekcji oraz sposób ich wykonywania, regulują przepisy odrębne, tzn. przepisy odrębnych ustaw, określające poszczególne zadania i kompetencje wymienionych wyżej Inspekcji. Projektodawca uznał również, że w projekcie ustawy należy zamieścić przepis, który wskazuje na możliwość wykonywania przez Inspekcję również innych zadań określonych w przepisach odrębnych, które ogólnie nie zostały wskazane w ust. 1. W ten sposób, w przypadku wejścia w życie przepisów, które nakładałyby na Inspekcję zadania lub przewidywały kompetencje z zakresu innego niż ujęty w ust. 1, art. 3 ust. 1 nie podlegałyby konieczności nowelizacji.

Powołanie Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności, która przejmie zadania mających ulec likwidacji: Inspekcji Weterynaryjnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych i której organy mają przejąć, co do zasady, kompetencje i zadania poszczególnych organów scalanych Inspekcji, a także część zadań Inspekcji Handlowej i Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz Inspekcji Ochrony Środowiska wymaga istotnych zmian w ustawodawstwie. Propozycja utworzenia Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i wkomponowania jej w system instytucji administracji publicznej zostanie, w wymiarze normatywnym, zrealizowana poprzez przyjęcie dwóch projektów ustaw:

1) o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności, której szczegółowe omówienie nastąpi poniżej;

2) Przepisy wprowadzające ustawę o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności, regulującej w szczególności termin wejścia w życie ustawy o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności, zasady likwidacji dotychczasowych Inspekcji oraz zniesienie ich organów, przejęcie zadań Inspekcji Handlowej dotyczących kontroli jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych i Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie kontroli bezpieczeństwa żywności, kwestie związane z majątkiem, zobowiązaniami i należnościami wynikającymi z działalności dotychczasowych Inspekcji, sprawy stosunków pracowniczych (zasady przejścia pracowników i nawiązania nowych stosunków pracy), wstąpienie organów nowej Inspekcji w toczące się postępowania, przepisy generalne regulujące następstwo prawne poszczególnych organów dotychczasowych Inspekcji oraz zmiany w przepisach obowiązujących, w szczególności: w ustawie o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, o produktach pochodzenia zwierzęcego, o paszach, o ochronie zwierząt, o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, w ustawie o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych, ustawie o ochronie roślin, ustawie o nasiennictwie, ustawie o Inspekcji Handlowej, ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej a także uchylenie ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej.

Projekt ustawy o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności przewiduje, że organami Inspekcji będą Główny Inspektor Bezpieczeństwa Żywności, wojewódzki inspektor bezpieczeństwa żywności, powiatowy inspektor bezpieczeństwa żywności oraz graniczny inspektor bezpieczeństwa żywności. Główny Inspektor będzie kierował Inspekcją, jako centralny organ administracji rządowej, podległy ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa. Głównego Inspektora będzie powoływał i odwoływał Prezes Rady Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw rolnictwa. Główny Inspektor będzie kierował Inspekcją przy pomocy zastępców, powoływanych i odwoływanych, na jego wniosek, przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, przy czym zastępcy Głównego Inspektora powinni spełniać, oprócz warunków określonych w ustawie dla Głównego Inspektora, również inne wymagania, jeżeli z odrębnych przepisów Unii Europejskiej lub przepisów krajowych, lub umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną wynika obowiązek posiadania określonych kwalifikacji lub uprawnień w dziedzinach przez nich nadzorowanych. Głównemu Inspektorowi będą podlegać wojewódzcy inspektorzy bezpieczeństwa żywności, powoływani i odwoływani przez Głównego Inspektora, kierujący wojewódzkimi inspektoratami przy pomocy zastępców, również powoływanych i odwoływanych przez Głównego Inspektora, na wniosek wojewódzkiego inspektora, przy czym jeden z zastępców wojewódzkiego inspektora albo wojewódzki inspektor, analogicznie jak w przypadku zastępcy Głównego Inspektora, powinien spełniać dodatkowe wymagania, jeżeli z odrębnych przepisów Unii Europejskiej lub

przepisów krajowych, lub umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną wynika obowiązek posiadania określonych kwalifikacji lub uprawnień w dziedzinach przez nich nadzorowanych. Głównemu Inspektorowi będą również podlegać graniczni inspektorzy, których status prawny (poza podległością) został określony analogicznie do powiatowych inspektorów. Główny Inspektor będzie wykonywał czynności wynikające ze stosunku pracy wobec wojewódzkiego inspektora oraz jego zastępców, a także będzie organem wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego, w stosunku do wojewódzkiego inspektora. Jako organ wyższego stopnia, Główny Inspektor będzie mógł podejmować wszelkie czynności należące do zakresu działania wojewódzkiego inspektora, uzasadnione szczególną wagą lub zawilnością sprawy, działając w tych przypadkach jako organ pierwszej instancji. Takie same uprawnienia Głównego Inspektora przewiduje się w odniesieniu do granicznych inspektorów i ich zastępców.

Rozszerzenie całej struktury Inspekcji na powiaty przyczyni się do szybkiego reagowania na towary znajdujące się w obrocie a nie spełniające wymagań w zakresie objętym nadzorem Inspekcji. Przeniesienie części zadań do powiatowych inspektoratów umożliwi dotarcie kontrolujących do wszystkich przedsiębiorców, których działalność jest objęta zakresem zadań Inspekcji. Tak prowadzona kontrola spowoduje szybszy przepływ informacji o produkcie a także szereg oszczędności m.in. w zakresie ograniczenia kosztów dojazdów i diet. Powiatowi inspektorzy bezpieczeństwa żywności będą podlegali wojewódzkiemu inspektorowi, który będzie powoływał i odwoływał te organy Inspekcji. Powiatowy inspektor będzie kierował powiatowym inspektoratem, przy pomocy zastępców, powoływanych i odwoływanych przez wojewódzkiego inspektora, na wniosek powiatowego inspektora. Czynności wynikające ze stosunku pracy wobec powiatowego inspektora oraz jego zastępców będzie wykonywał wojewódzki inspektor, jako organ wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego, w stosunku do powiatowego inspektora. Ponadto, jako organ wyższego stopnia, wojewódzki inspektor będzie mógł podejmować wszelkie czynności należące do zakresu działania powiatowego albo granicznego inspektora, jeżeli byłoby to uzasadnione szczególną wagą lub zawilnością sprawy, działając w tych przypadkach jako organ pierwszej instancji. Powiatowy inspektor, jego zastępcy, graniczny inspektor i jego zastępca, to w myśl projektu wyższe stanowiska w służbie cywilnej. Wobec tego mają do nich zastosowanie również przepisy tej ustawy.

Projekt ustawy przewiduje, że siedziby oraz terytorialny zakres działania wojewódzkich inspektoratów, powiatowych inspektoratów i granicznych inspektorów, określi minister właściwy do spraw rolnictwa, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej, w drodze rozporządzenia. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi również, w drodze zarządzenia, organizację wojewódzkich inspektoratów, powiatowych inspektoratów i

granicznych inspektoratów oraz laboratoriów Inspekcji, a także statut Głównego Inspektoratu.

Przyjęta w projekcie ustawy koncepcja zorganizowania Inspekcji zakłada model struktury organizacyjnej opartej na bezpośredniej zależności i podległości poszczególnych organów działających w terenie, organom działającym na obszarze województwa, tych ostatnich natomiast - Głównemu Inspektorowi. Oznacza to, że zdecydowano się przyjąć model Inspekcji jako część administracji niezespólonej, tzn. niezwiązanej formalnie i kompetencyjnie ani z wojewodą i jego zapleczem administracyjnym, ani z innymi organami administracji publicznej o lokalnym zakresie działania. Za przyjęciem ściśle zhierarchizowanego modelu organizacyjnego Inspekcji, opartego na bezpośrednich więzach podległości jej poszczególnych organów, przemawia charakter zadań przez nią wykonywanych, sprowadzających się do zapewnienia bezpieczeństwa żywności, a w konsekwencji ochrony zdrowia i życia konsumentów. Działania podejmowane przez Inspekcję, np.: w zakresie zwalczania chorób zakaźnych zwierząt wymagają często natychmiastowego podejmowania decyzji, sprawnej koordynacji i zapewnienia wykonania wydawanych poleceń, a także szybkiego reagowania na zagrożenia. Struktura organizacyjna oparta na bezpośrednich zależnościach osobowych i możliwości ingerencji w działalność organów podległych, w postaci wytycznych, poleceń, instrukcji itp. daje większą gwarancję sprawnego realizowania zadań i efektywniej zabezpiecza interes publiczny (zdrowie i życie obywateli), niż organizacja Inspekcji oparta na modelu administracji zespolonej.

W projektowanej ustawie przewiduje się również ujednoczenie niektórych aspektów związanych z wykonywaniem przez Inspekcję czynności kontrolnych w poszczególnych obszarach. Dotyczy to w szczególności:

- 1) zasad okazywania legitymacji służbowej, odznaki Inspekcji oraz upoważnienia do przeprowadzenia kontroli przed rozpoczęciem czynności kontrolnych; przewiduje się, aby w przypadku podmiotów, do kontroli których nie stosuje się przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nie miało indywidualnego charakteru, lecz uprawniało osobę dla której zostało ono wydane do prowadzenia kontroli różnych podmiotów na określonym obszarze oraz w przez określony czas;
- 1) zasad i sposobu sporządzania protokołu z kontroli;
- 2) zasad i sposobu zabezpieczania dowodów w toku kontroli;
- 3) przydziału oraz korzystania z umundurowania, odznaki Inspekcji oraz legitymacji służbowej.

Proponowane rozwiązanie ma na celu zapewnienie, aby na ile pozwala na to specyfika kontroli wykonywanych w różnych obszarach, kontrole te prowadzone były przez Inspekcję w jednolity sposób. Ułatwi to zarówno pracę pracowników Inspekcji (ujednoczenie protokołów z

kontroli zapobiegnie ryzyku iż w ramach jednej kontroli obejmującej kilka obszarów, wykorzystywane będą różne druki dokumentów), jak i będzie korzystne dla podmiotów kontrolowanych.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt niniejszej ustawy nie będzie podlegał procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 i z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 69, poz. 1414, z późn. zm.), projekt ustawy zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projektowana ustawa zostanie zamieszczona w Wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów.

DYREKTOR DEPARTAMENTU
Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii

Krystian Popławski

<p>Nazwa projektu ustawa o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Podsekretarz Stanu Ewa Lech</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Andrzej Chodkowski Przewodniczący Zespołu ds. reformy instytucjonalnej systemu bezpieczeństwa żywności A.Chodkowski@piorin.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 30.06.2016 r.</p> <p>Źródło: Program działań MRiRW na lata 2015-2029</p> <p>Nr w wykazie prac</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Powołanie Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności, jako części administracji niezespolonej, podległej Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi ma na celu stworzenie w Polsce nowego jednolitego zintegrowanego systemu kontroli bezpieczeństwa i jakości żywności na wszystkich etapach produkcji poprzez skonsolidowanie wszystkich procesów kontrolnych i monitorujących w całym łańcuchu żywnościowym.

Projektowana ustawa reguluje organizację, ustrój i sposób działania nowo tworzonej Inspekcji, w tym jej organów, zasady ich powoływania, podporządkowania oraz ogólne kwestie związane ze sposobem funkcjonowania tej Inspekcji w systemie organów administracji, ogólny zakres działania oraz kompetencje poszczególnych organów, a także zakres ich uprawnień w procesie przeprowadzania kontroli.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Utworzenie Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności będzie oznaczać konsolidację Inspekcji podległych Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi tj. Inspekcji Weterynaryjnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz przeniesienie do skonsolidowanej inspekcji (PIBŻ) części zadań z Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a także części zadań z Inspekcji Handlowej/UOKiK oraz Inspekcji Ochrony Środowiska.

Uwzględniając informacje dotyczące finansowania działających Inspekcji oraz ich podległości i koordynacji merytorycznej proponuje się przyjąć model Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności jako części administracji niezespolonej, tzn. niezwiązanej formalnie i kompetencyjnie ani z wojewodą i jego zapleczem administracyjnym, ani z innymi organami administracji publicznej o lokalnym zakresie działania.

W zamiarze projektodawcy Inspekcja będzie podlegać ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa, co tłumaczy się charakterem jej zadań, które w przeważającej części są objęte działaniem administracji rządowej – rolnictwo, stosownie do art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 543).

Zgodnie z projektem ustawy do zadań nowoutworzonej Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności należeć będą sprawy dotyczące: bezpieczeństwa żywności; nadzoru nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych; ochrony zwierząt i ochrony zdrowia zwierząt; zwalczania chorób zakaźnych zwierząt; weterynaryjnej kontroli zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego; wytwarzania i stosowania pasz i pasz leczniczych; stosowania produktów leczniczych weterynaryjnych i obrotu tymi produktami; nadzoru nad identyfikacją i rejestracją zwierząt; nadzoru nad zdrowiem roślin; nadzoru nad zapobieganiem zagrożeniom związanym z obrotem i stosowaniem środków ochrony roślin; nadzoru nad wytwarzaniem, oceną i stosowaniem materiału siewnego oraz obrotu tym materiałem; nadzoru nad stosowaniem nawozów i obrotu nawozami; nadzoru nad rolnictwem ekologicznym; nadzoru nad stosowaniem produktów biobójczych przy produkcji żywności; kontroli w zakresie żywności genetycznie zmodyfikowanej oraz identyfikacji i transgranicznego przemieszczania organizmów genetycznie zmodyfikowanych stosowanych w żywności.

Ponadto Państwowa Inspekcja Bezpieczeństwa Żywności będzie odpowiedzialna za wykonywanie zadań i obowiązków organów administracji publicznej wynikających wprost z przepisów Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności przewiduje, że organami Inspekcji będą Główny Inspektor Bezpieczeństwa Żywności, wojewódzki inspektor bezpieczeństwa żywności, powiatowy inspektor bezpieczeństwa żywności oraz graniczny inspektor bezpieczeństwa żywności. Główny Inspektor będzie kierował Inspekcją, jako centralny organ administracji rządowej, podległy ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa. Głównego Inspektora będzie powoływał i odwoływał Prezes Rady Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw rolnictwa. Główny Inspektor będzie kierował Inspekcją przy pomocy zastępców, powoływanych i odwoływanych, na jego wniosek, przez ministra właściwego do spraw rolnictwa. Głównemu Inspektorowi będą podlegać wojewódzcy inspektorzy bezpieczeństwa żywności, powoływani i odwoływani przez Głównego Inspektora, kierujący wojewódzkimi inspektoratami przy pomocy zastępców. Głównemu Inspektorowi będą również podlegać graniczni inspektorzy, których status prawny (poza podległością) został określony analogicznie do powiatowych inspektorów. Powiatowi inspektorzy bezpieczeństwa żywności będą podlegali wojewódzkiemu inspektorowi, który będzie powoływał i odwoływał te organy Inspekcji. Powiatowy inspektor będzie kierował powiatowym inspektoratem, przy pomocy zastępców. Rozszerzenie całej struktury Inspekcji na powiaty przyczyni się do szybkiego

reagowania na towary znajdujące się w obrocie a nie spełniające wymagań w zakresie objętym nadzorem Inspekcji. Przeniesienie części zadań do powiatowych inspektoratów umożliwi dotarcie kontrolujących do wszystkich przedsiębiorców, których działalność jest objęta zakresem zadań Inspekcji. Tak prowadzona kontrola spowoduje szybszy przepływ informacji o produkcji, a także szereg oszczędności m.in. w zakresie ograniczenia kosztów dojazdów i diet. Projektowana ustawa zakłada także utworzenie Narodowej Rady Naukowej Bezpieczeństwa Żywności, tak aby w nowym systemie urzędowej kontroli żywności konsolidowana Inspekcja dysponowała odpowiednim zapleczem naukowym.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W Unii Europejskiej opublikowanie „Białej Księgi Bezpieczeństwa Żywności”, a następnie przyjęcie rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 roku ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. UE L 31 z 1.2.2002, str. 1-24, z późn. zm.) zainicjowało bądź przyspieszyło decyzje państw członkowskich o integracji służb urzędowej kontroli żywności. Do chwili obecnej w 23 spośród 28 państw członkowskich przeprowadzono działania konsolidacyjne dotyczące nadzoru nad bezpieczeństwem żywności. Przykładami krajów UE, będących dużymi producentami i eksporterami żywności, które dokonały połączenia wszystkich lub większości służb kontrolnych są: Francja, Dania, Holandia, Niemcy (na szczeblu federalnym).

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Inspekcja Weterynarii	ok. 250 tys.	Ilość przeprowadzanych kontroli w roku	Podmioty, które zostały poddane procesowi kontrolnemu
Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa	ok. 600 tys.	Ilość przeprowadzanych kontroli w roku	Podmioty, które zostały poddane procesowi kontrolnemu
Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych	ok. 100 tys.	Ilość przeprowadzanych kontroli w roku	Podmioty, które zostały poddane procesowi kontrolnemu
Państwowa Inspekcja Sanitarna	bd	bd	bd
Inspekcja Handlowa	bd	bd	bd
Inspekcja Ochrony Środowiska	bd	bd	bd

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łączni e (0- 10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem	1227,8	1254,8	1286,2	1318,3	1351,3	1385,0	1419,7	1455,2	1491,5	1528,8	1567,1	15285,7	
budżet państwa	1227,8	1254,8	1286,2	1318,3	1351,3	1385,0	1419,7	1455,2	1491,5	1528,8	1567,1	15285,7	
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem	-1227,8	-1254,8	-1286,2	-1318,3	-1351,3	-1385,0	-1419,7	-1455,2	-1491,5	-1528,8	-1567,1	-15285,7	
budżet państwa	-1227,8	-1254,8	-1286,2	-1318,3	-1351,3	-1385,0	-1419,7	-1455,2	-1491,5	-1528,8	-1567,1	-15285,7	

JST																			
pozostałe jednostki (oddzielnie)																			

Źródła finansowania	<p>Wprowadzenie proponowanych zmian nie będzie niosło za sobą negatywnych skutków finansowych dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.</p> <p>Wydatki dla Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności ujmowane będą w części 32 – Rolnictwo. Realizacja wydatków będzie dokonywana w ramach wydatków określonych na ten cel corocznie w ustawie budżetowej.</p>
---------------------	---

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Przyjmuje się, że wydatki przeznaczone dla Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności będą przez pierwsze trzy lata sumą wydatków ponoszonych aktualnie na funkcjonowanie pięciu odrębnych Inspekcji, przy czym przyjęto założenie, że z Państwowej Inspekcji Sanitarnej zostanie przeniesionych 30% zadań i tym samym wydatków budżetowych, a z Inspekcji Handlowej 10%. W dłuższej perspektywie wydatki będą ulegały zmniejszeniu ze względu na zmniejszenie kosztów obsługi administracyjno-laboratoryjnej zadań Inspekcji.</p> <p>Uwzględniając wysokość wydatków poniesionych przez ww. Inspekcje w 2015 r. oraz wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych CPI opublikowane w „Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja - maj 2016 r.” w pierwszym roku funkcjonowania Inspekcji (tj. w 2018 r.) koszty jej funkcjonowania wynosić będą 1 227,8 mln zł. Do wyliczenia skutków finansowych w czwartym i kolejnych latach funkcjonowania Inspekcji koszty obsługi administracyjno-laboratoryjnej przyjęto na poziomie roku 2015. Ponadto ze względu na fakt, iż w „Wytycznych (...)” zawarto prognozę wskaźnika CPI do 2025 roku, skutki proponowanych zmian zaprezentowano w okresie 7 lat od wejścia w życie zmian, a w kolejnych trzech latach powielono wskaźnik z 2025 roku.</p> <p>Koszty wszystkich zmian, które będą następstwem wdrożenia propozycji nie będą powodowały zwiększenia wysokości wydatków i będą znajdowały pokrycie w środkach ujmowanych corocznie w ustawie budżetowej.</p>
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projektowane połączenie inspekcji umożliwi zmniejszenie ilości kontroli w gospodarstwach rolnych i podmiotach prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa rolno-spożywczego.</p>
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

Projekt ustawy zakłada zmniejszenie liczby kontroli uczestników łańcucha żywnościowego poprzez połączenie kontroli dokonywanych obecnie przez konsolidowane Inspekcje, ujednoczenie procedur kontrolnych na terenie całego kraju oraz usprawnienie procesu postępowania administracyjnego.

Zadania Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa dzięki temu, że będą realizowane na szczeblu powiatu w pozytywny sposób wpłyną na efektywność ich realizacji oraz na ograniczenie obowiązków ciężących na przedsiębiorcach i rolnikach.

9. Wpływ na rynek pracy

Nie dotyczy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Stworzenie w Polsce nowego jednolitego zintegrowanego systemu kontroli bezpieczeństwa i jakości żywności na wszystkich etapach produkcji poprzez skonsolidowanie wszystkich procesów kontrolnych i monitorujących w całym łańcuchu żywnościowym zwiększy efektywność działań realizowanych obecnie, obejmując w jednej jednostce organizacyjnej całokształt zagadnień związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem żywności.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Nie dotyczy.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Po okresie trzech lat nastąpi ocena efektów połączenia inspekcji poprzez określenie kwoty zmniejszonych wydatków budżetowych planowanych w czwartym i kolejnych latach na funkcjonowanie tej inspekcji.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.